



„Mums nav, par ko raudāt: esam pārtikuši. Man bija iekrājumi, arī darbs ir visu laiku. Kam kļūst vieglāk, ja sūdzas?” jautā Edgars Štobis. Viņa ģimenē aug četri bērni, viens ir aizbildnībā.

→ 8.-9. lpp.

Kāpēc var aizdegties automašīna, un ko darīt, ja tas noticis?

→ 10. lpp.



PADOMI:

lai ligot ir droši; lai nesakož odi; kuras jānuzāles nedrīkst plūkt; ātri pagatavojama uzskoda.

→ 14., 16. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena 1,20 eiro

Nr. 49 (11 580)

Piektdiena, 2020. gada 19. jūnijs

Vainags ir goda rota

Desmit dienās 17 vietās Latvijā, arī Pelču pagastā, meistarklasi *Ziedoša pļava receptēs un vainagos vadīja zāļu sieva, pirtniece un stāstniece Līga Reitere no Ventspils.*



Ventspils zāļu sieva Līga Reitere Pelčos mācīja pīt vainagus un skaidroja to nozīmi.

Klausīties un mācīties Pelču pils parkā bija ieradusās aptuveni 20 interesentes gan no pagasta, gan Skrundas, Saldus novada un citām vietām. Dalībnieces guva zināšanas, kā un kādus augus ievīt vainagā, kā darināt laimes slotiņu un citas krāšņas lietas. „Vainagam lapas vajag kuplumam, ziedus – greznumam, bet smilgas – sīkstumam,” saka L.Reitere. „Vainags ir aplis – veselums. Svarīgi, lai tajā nebūtu indīgu ziedu. Vainags ir galvas rota – kronis. Kas ir par cilvēka galvu augstāks? Gods. Vainags ir augstāks par galvu. Tātad tā ir goda rota, nevis vienkārša galvas rota. Kāds vainags, tāds arī valkātājs.”

Pagasta kultūras organizatore Baiba Mežiņa saka: „Līgu Reiteri biju dzirdējusi iepriekš, un man šķiet, ka šīs zināša-

nas ir vērtīgas. Pricējās, ka izdevās zāļu sievu uzaicināt uz Pelciem.” Vairums dalībnieču atzina, ka līdz šim stāstniece redzēta interneta vietnēs. „Gribējās to visu klātienē,” saka Evija Jansone un Sandra Kārklīņa no Skrundas. Abas atzīst, ka vainagu pašas darina pirmo reizi, jo līdz šim saulgriežos galvā likti citu darināti. „Ir svarīgi likt pašu pītos, tāpēc šodien mēģinu. Augi ir ienākuši manā dzīvē – tie mani uzrunā,” teic E.Jansone. Savukārt Dzintra Januže no Saldus novada Druvas jau reiz bijusi L.Reiteres vadītā nometnē: „Saulgrieži tuvojas, vainagam noteikti jābūt galvā, tāpēc vēlējos zināšanas atjaunot.”

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

Jāņus svin, kuģojot pa Lielupi, kuras krastos iespaidīgi ugunskuri.

Kādi vēl piedzīvojumi Līgo naktī?
→ 3. lpp.



Nesakopti kapi: kurš atbildīgs?

→ 3. lpp.



„Cenšamies dzīvot saskaņā ar sevi un pasauli,” saka Miloši no Snēpeles pagasta Liepām.

→ 7. lpp.

Kurzemnieka reklāmas nodaļa nākamnedēļ strādās 25. UN 26. JŪNIJĀ.

Priecīgus Jāņus visiem laikraksta lasītājiem un reklāmdevējiem!

Piektdien, 26. jūnijā:

- Vecmāte ar stāžu: Nadežda Gologuzova.
- Restaurē Virkas muižu.
- Skrundas divpadsmitie.
- Kā Jāņi nosvinēti jaunajos apstākļos.
- Piepes – modīgs ēdiens?



REDZĒJUMS

Lai svētīga līgošana!

Jolanta Hercenberga



Šo svētdien vasaras saulgrieži – gada garākā diena un īsākā nakts. Pāris dienu Latvijā no 24 stundām diennaktī teju 18 saule savu vaigu būs pavērsusi pret mums. Dāsni! Jācer, ka mākoņi nestāsies tai priekšā un varēsīm pilnām riekšavām smelties varenā debess ķermeņa dāvāto dzīvības un prieka enerģiju. Šajos svētkos daudziem būs pat piecas brīvdienas, tādēļ varēsīm gan pie jūras būt un izjust arī ūdens varenību, gan brist pa mežiem un pļavām.

Kā vēsta no seniem pārmantotās zināšanas, šajā laikā vai it visam dabā piemītot īpašas spējas. Kopš seniem laikiem cilvēki jo īpaši aktīvi veikuši dažādus rituālus: kūruši uguni, pateikušies zemei, vējam. Lai arī dažādos laikos, kultūrās un ticībās darbības bijušas stipri atšķirīgas, kā vienojošais faktors vienmēr ir tas, ka šajā laikā akcents no laicīgā pārvirzīts uz garīgo. Cilvēki savu praktisko prātu mudinājuši pievērsties globāliem jautājumiem un kā sev, tā citiem atgādinājuši, ka ir dabas sastāvdaļa. Tikai maza daļa no kāda lielāka organisma, kurā harmoniski jāiekļaujas. Cilvēki sev atgādinājuši, ka ir kādi spēki, kas varenāki par individualitāti un kas ietekmē katra dzīves gājumu.

„Vasaras saulgriežos vai it visam dabā piemītot īpašas spējas.”

sevē atgādinājuši, ka ir kādi spēki, kas varenāki par individualitāti un kas ietekmē katra dzīves gājumu.

Vēl kāda senču gudrība māca, ka rati jātaisa ziemā, bet ragavas vasarā. Kā gan ne? Visam jāsaprotavas laikus, jāprot domāt tālejoši. Arī par ķermeņa stiprināšanu ziemas mēnešos jādomā šajā laikā. Sāulgriežos ikkatram zāles stiebrīnam piemītot ne tikai ārstnieciskas, bet pat maģiskas spējas. Tautas dziesmā tas izteikts ar vārdiem: „Visa laba Jāņu zāle, kas zied Jāņu vakarā.” Tad nu dodamies pļavās savus zāļu tēju toverīšus piepildīt ar dāsno dabas devumu!

Man patīk augus vākt ne tikai tādēļ, lai papildinātu tējas turziņas, bet arī paša procesa dēļ. Tā ir kā iegrimšana citā pasaulē, pareizāk būtu teikt – sevī. Plūc puķes, pin vainagā, liec līdzī paņemtājā turziņā un pēc laika tik attopies, ka domas no sadzīvīskiem jautājumiem nemanot aizklīdušas citā realitātē. Ne tikai domā par dabas varenību, bet sajūti to!

Cilvēka dabā ir labo, kas viņa dzīvē notiek, uztvert kā pašsaprotamu. Varbūt arī mums nekas īpašs nešķiet tas, ka, nemērojot pāris stundu ceļu, varam iebrist pļavā, staigāt pa mežu, nopeldēties dīķī, ezerā vai upē. Bet visur pasaulē šādu iespēju nav.

Mums palaimējies, ka ikdienā varam baudīt civilizācijas komfortu, staigāt pa nobruģētiem celiņiem un Līgo svētkos nav jābrauc uz kādu dabas rezervātu, lai no attāluma apskatītu pļavas puķes. Mums ir iespēja puķu pļavā iebrist un smelties spēku no tur gūtajām sajūtām un izjūtām. Lai visiem svētīga līgošana!

TRĪS PAR VIENU

Pēc raksta par kādu viensētu Gudenieku pagastā, kur nečipēti un neregistrēti atrodas 13 suņu, sociālajos tīklos sākās diskusija, kurā dominē atziņa, ka suņu īpašnieci, kura par dzīvo radību gādā, jāpalīdz ar čipēšanas izdevumiem.

Kā vērtējat attieksmi pret obligāto prasību suņus čipēt?

NAV LIKUMA PRASĪBA VIEN

1. Dzintars Rupeiks, Saldus dzīvnieku patversmes vadītājs, veterinārārsts:

– Sunim jābūt vakcinētam, čipētam, labi uzturētam. Ja saimnieks to nevar nodrošināt, tad pašam jādomā, vai dzīvnieku vajag. Tā jau nav tikai likuma prasība. Ja ar kādu no tiem sunīšiem notiek nelaime – kāds salauz kāju vai tamlīdzīgi, kā saimnieks izārstēs, ja naudas nav?

Nedomāju, ka pensionāre spēj par

vairāk nekā desmit suņiem rūpēties pilnvērtīgi. Ja sabiedrībai šķiet, ka nav taisnīgi aizrādīt, ka jāizpilda likuma prasības un dzīvnieki ne tikai jāpaēdina vien, tad lai sabiedrība šai saimnieci palīdz! Lai ziedo čipēšanai naudu! Arī sterilizācijai, lai nevairojas un nerada vēl lielākus izdevumus. Tam, kurš pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, taču netiek prasīts, vai viņš varēs sodu samaksāt. Līdzīgi ir šādā situācijā. Nevari suni

uzturēt pēc noteikumiem? Tad tu to nevari atļauties.

Saldus novadā, šķiet, kārtība ieviesta. Nezinu saimniecību, kurā būtu tik daudz suņu un vēl neregistrētu. Arī starp pakļūdušajiem, kurus noķeram, gandrīz visi čipēti. Grūti teikt, kas to veicinājis. Varbūt cilvēki apzinīgāki. Nedomāju, ka runa ir par materiālo situāciju.

NE SODĪT, BET AICINĀT

2. Dace Jansone, Kuldīgas novada dome vides speciāliste:

– Gudenieku suņu saimnieci palīdzību solījusi biedrība *Ar sirdi delnā* no Ugāles. Īpašnieks par saviem mājās mīluļiem atbild pats, viņam jāievēro likums arī par čipēšanu. Līdzīgu precedentu mūsu novadā nav bijis. Jāapzinās, ka sabiedriskā

kārtība jāievēro un ka atbildīgs ir saimnieks. No viņa tas tiek prasīts, nevis dzīvnieka.

Mūsu pašvaldības policija reidos pārbauda, vai suņi čipēti, bet ne jau tāpēc, lai sodītu. Tā dzīvnieku īpašniekiem tiek atgādināts, ka likums jāpilda un ka tas nav pieņemts tāpat vien, bet sabiedrības labā. Kārtības

sargātāju mērķis ir aicināt, izskaidrot.

Bijuši gadījumi, kad saimnieks suni čipējis, bet nav registrējis. Varbūt nav sapratis vai zinājis, bet tas no atbildības neatbrīvo. Uzskatu, ka suņiem jābūt čipētiem, jo tad patversmē nenonāks tādi dzīvnieki, kuriem ir īpašnieks.

ATTIEKSMES JAUTĀJUMS

3. Ildze Leimante, Priekules dzīvnieku aizsardzības biedrības *Liberta* pārstāve:

– Situācija jānovērtē no visiem aspektiem: vai sunīši labi uzturēti, pāēduši, veseli, neapdraud apkārtējos. Tikai tad var saimnieci nosodīt. Ja ar suņiem viss kārtībā, dzīves apstākļi labi, tad lielam uztraukumam nav pamata, jo pēc būtības tas, ka dzīvnieki nav čipēti, viņu veselību neapdraud. Neapdraud arī apkārtējos, ja dzīvnieki mīt savā sētā un neklaiņo.

Tas ir attieksmes jautājums. Mūsu biedrības pieredzē ir dažādi gadījumi. Esam saņēmuši zvanus no iedzīvotājiem, kuriem šķiet, ka kaumiņos pret mājdzīvniekiem izturas slikti. Daļa no zvaniem attaisnojusies. Arī pašvaldība ir palīdzējusi. Galvenais jau nav sodīt, jo tā nekas nemainīs – pensionārei tikai iekrāsies parādi. Vairāk uzmanības būtu jāpievērš tādiem gadījumiem, kad suņi kādu patiešām apdraud: kad sakož citus dzīvniekus vai bērnus.

Čipēšana ir labi domāts noteikums, bet ir tādi veterinārārsti, kuri pamānās to izmantot peļņas nolūkos, jo tā nav valsts apmaksāta. Pieņemot šādu likuma normu, vajadzēja padomāt, kā to izpildīs maznodrošinātie. Kur viņi tos sunīšus liks? Ir arī pretimnākoši veterinārārsti – maznodrošinātajiem, pensionāriem dod atlaides, bezmaksas vakcīnas, bet ne jau visos novados tādi ir.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Baidās no jaunā vai neizprot?

Slimību profilakses un kontroles centrs laidis klajā mobilo lietotni *Apturi Covid* un aicina iedzīvotājus to lejupielādēt telefonā. Lietotnes mērķis ir kontrolēt slimības izplatību un cilvēkus brīdināt, ja viņi bijuši saskarē ar kādu, kuram šī slimība ir vai tiek atklāta vēlāk. Tā vienīgi telefonā uzglabā datus par visiem citiem telefona aparātiem, kas tuvumā bijuši ilgāk nekā 15 minūtes, ja arī tajos šī lietotne ir instalēta. Rakstot rakstu par šo tēmu, vairākiem

gan sava vecuma, gan vecākiem cilvēkiem vaicāju, ko viņi par šo lietotni domā. Vieni to jau izmanto un ir apmierināti. Daļa uzskata, ka viņiem tāda nav vajadzīga, jo viņi dzīvo tur, kur saslimušo ļoti maz. Bet daļa uztraucas par drošību, un tas mani pārsteidz, jo vienīgais, kas lietotnē jāievada, ir savs telefona numurs, bet, ja nevēlas, var nedarīt arī to. Mēs ikdienā izmantojam ļoti daudzas lietotnes, kurās jāatzīmē stipri vairāk informācijas nekā šajā.

Piemēram, dažas lejupielādējot prasa pieeju visam kontaktu sarakstam, fotogalerijai, kamerai. Vēl daļu cilvēku satrauc tas, ka lietotnei *Apturi Covid* jāizmanto neliela rādiusa bezvadu sakaru rīks *Bluetooth*. Bet daudzi izmanto publisko internetu jeb *WiFi* tīklu, kurā nevēlamas personas tāpat var ielauzties. Tas vēl aizvien raisa neizpratni. Vai tiešām baidāmies no jaunā vai to līdz galam nesaprotam?

Lāsma Reimane

FOTOKOMENTĀRS

Doras Pļavnieces foto



Vasarīga saruna pirms lietus.

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3020.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Kā iegādāties zemi

Ilze Grundmane, Attīstības finanšu institūcijas *Altum* Kurzemes reģiona vadītāja:

– Lauksaimniecības zemes tirgū pēdējos gados pieprasījums pārsniedz piedāvājumu, līdz ar to zemes cena ir kāpusi. Interese par tās iegādi no lauksaimniekiem ir ievērojama. *Altum* palīdz zemi iegādāties, izsniedzot vidēji 11–13 miljonus eiro gadā. Zemes tirgus trīs gados ir sašaurinājies, kritoties gan darījumu skaitam, gan iegādātajai platībai. To ietekmējis fakts, ka intensīvas lauksaimniecības reģionos pieejamā platība samazinās, darījumus ietekmējis arī cenu kāpums pēdējos trīs gados. Samazinājusies pārpircēju aktivitāte, neredzot šajā nišā lielas peļņas iespējas. Pašlaik no visas valsts lauksaimniecības zemes tirgū nonāk vidēji vien 3–4%, tikmēr būtiski lielāks ir nomas tirgus. Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka 25% aramzemes tiek nomāti. Īpašnieki zemi nelabprāt pārdod, tāpēc piedāvā to nomai. Dažkārt nomāt ir dārgi, piemēram, Zemgalē kvalitatīvu īpašumu nomas cena sasniedz pat 300 eiro par hektāru gadā. Ja zemniekam ir vēlme paplašināties un zeme tirgū parādās, nereti ir situācijas, kad tās iegādei finanšu nepietiek.

Ja lauksaimniekam parādās iespēja izpirkt iepriekš nomāto zemi un tas ir izdevīgāk nekā turpināt to nomāt, var saņemt *Altum* atbalstu – no visiem zemes darījumiem lielākā daļa jeb 70% jau ir tādi darījumi. Ja arī īpašnieks nolemj zemi pārdot, cena var būt augsta, tāpēc esam izveidojuši tādu kredīšanas programmu, kas ļauj zemi iegādāties ar atvieglotiem nosacījumiem, pirms to izdarījis kāds cits. Piemēram, ja banka nevar finansējumu izsniegt, jo zemniekam pietrūkst nodrošinājuma, tad *Altum* to izsniegs arī bez papildu nodrošinājuma un līdz pat 30 gadiem. Tas ir svarīgi, jo aizņēmuma atmaksas termiņu sabalansē ar to laiku, kurā ražošanas vajadzībām izmantotā zeme var sevi atpelnīt. Tieši garais atmaksas termiņš un maza paša līdzdalība maziem uzņēmumiem, pašnodarbinātām personām un jaunajiem lauksaimniekiem mēdz būt vienīgā iespēja sākt vai attīstīt



savu saimniecību. Tāpat piedāvājam dzēst aizdevumu pirms termiņa, neprasot komisijas maksu.

Vislielākais pieprasījums aizdevumam zemes iegādei ir Vidzemē un Kurzemē gan apjoma, gan skaita ziņā. Lauksaimniecības zemes cena pa reģioniem atšķiras, to ietekmē gan kvalitāte, gan lauksaimnieciskā darbība. Jo lielāks pieprasījums, jo augstāka arī cena. Apvidos ar vērtīgāku zemi un intensīvāku darbību cena ir ievērojami augstāka – tā, piemēram, 95% darījumu cena par hektāru svārstās no 1000 eiro Latgalē līdz pat 8000 eiro Zemgalē. Turklāt zemes cena sludinājumu portālos mēdz būt augstāka par darījuma patieso vērtību. Objektīvu lauksaimniecības zemes cenu var meklēt portālā www.cenubanka.lv, kurā tiek apkopoti visi zemesgrāmatā reģistrētie darījumi. Aicinu par neskaidrībām jautāt mūsu speciālistiem, kuri labi pārzina jomas specifiku un jau vairākus gadus finansē lauksaimniecības darījumus.

Cenas pieauguma dinamika sāk mazināties, jo pārdošanā arvien biežāk nonāk nekoptas platības, par kurām lauksaimnieki nav gatavi maksāt neadekvāti augstu cenu, tā iespējamo vidējo lauksaimniecības zemes cenu valstī.

Vēl viena šīs zemes īpatnība ir sadrumstalotība, nereti pat ļoti mazos gabalos. Gandrīz trešdaļu no lauksaimniecības zemes veido tādi īpašumi, kas mazāki par hektāru, un ir gadījumi, kad vienas saimniecības zemes gabali viens no otra atrodas pat vairāku kilometru attālumā. Tāpēc, domājot par zemju apvienošanu, vienmēr būtiski ir izvērtēt visas izmaksas, lai tās nenodēd sagaidāmos ieguvumus. Zemnieki ļoti labprāt iegādājas nelielās saimniecības blakus savējai – pieprasījums pēc šādiem darījumiem ir liels, un arī cena mēdz būt pievilcīga.

NUMURA TICĒJUMS

Ineses Slūkas zīmējums

„Jāņa vakarā jāstaigā pa pupu lauku un jāšukā mati, jo tad aug garas pupas.”



/Pierakstīts Anneniekos./

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kādas ir jūsu spilgtākās atmiņas par Jāņiem? Kā svinēsiet šogad?



Zanda, strādā pensionātā:

– Pagājušogad uz manu darbavietu atnāca slavens latviešu dziedātājs. Viņš bija atvedis tuvinieku, jo vajadzēja kaut ko pārsiet. Mēs viņam palīdzējām, un par to viņš piekrita sniegt mazu koncertu. Neatceros vairs viņa vārdu, bet bija tāds ļoti jauns. Pārsvārā pa svētkiem sanāk būt darbā, taču šogad gan domāju nedaudz pabūt mājās ar ģimeni un pasvinēt.



Ausma Kārklīņa, pensionāre:

– Man ir jaukas atmiņas no bērnības. 13 gados pazaudēju mājas un vecākus, taču pirms tam bija vieni skaisti Jāņi Iecavas pusē, kurus spilgti atceros. Slaucījām taciņas, tīrījām māju, viss smaržoja pēc raušiem. Ģimene kopā gājām uz diķi nomazgāties, pēc tam nāca kaimiņi un visi līgojām. Pie mājas tolaik ziedēja tāda skaista rozā rozīte, kuras smaržu vēl tagad atceros. Tās man tādas mīļas un skaistas atmiņas.



Andris Vanags, strādā auto nozarē:

– Mēs jau otro vai trešo gadu Jāņus svinam, kuģojot pa Lielupi. Tās krastos cilvēkiem ir tradīcija kurināt iespaidīgus ugunsurus. Ar to arī saistās spilgtākās atmiņas, ka ar ģimeni vai draugiem šos svētkus pavadām uz ūdens.



Ausma, pensionāre:

– Grūti atcerēties. Līgo svētkos esmu mājās. Tāpat būs arī šogad, jo man ir divi četrkājainie mīluļi, kurus negribas atstāt vienus. Parasti, kad atnāk ciemiņi, mierīgi pasēžam un iedzeram kvasu. Pirms viņus uzņemu, protams, visu sakārtoju un sataisu. Kādreiz vairāk sanāca svinēt darbavietās. Spilgtākās atmiņas man ir par to, kā dejojām un dziedājām ap ugunsroku līdz pat rītam.



Vīviāna Dreimane, bezdarbiece:

– Es šos svētkus īsti vairs nesvinu. Kādreiz man ļoti patika visi sagatavošanās darbi, pirms bija jāuzņem ciemiņi: cepu plātismaizes, pīrākus, taisīju citus ēdienus. Man patika, ka ir dziesmas un dejas ap ugunsroku ar ģimeni. Mums bija jautri. Bet tagad jaunieši šos svētkus vairs tā nesvin. Tiek aizmirstas visas tradīcijas.



Undīne Vēvere, sociālā darbiniece:

– Parasti Jāņus svinu diezgan garlaicīgi, tāpēc daudz spilgtu atmiņu nav. Šogad varbūt tādas iegūšu, jo braukšu uz Latgali pie vecmāmiņas. Tur pīsim vainagus, kurināsim ugunsroku un īstos vasaras saulgriežus sagaidīsim pie dabas.

Elizabete Rublāne
(Jauno žurnālistu skola)
Lāsma Reimanes foto

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Sūdzas par kapiem pagastos

Lasītājs Edgars dusmīgs, ka Rumbas pagasta Griķu kapi netiek pienācīgi uzturēti. Lai gan tuvojas saulgrieži, zāle esot izaugusi teju līdz jostas vietai, un neizskatoties, ka kāds gatavotos līdz svētkiem to nopļaut. Bet cita lasītāja izbrīnīta, ka nav sakopti Kurmāles pagasta Vilgāles kapi.

Kurmāles pārvaldes vadītāja Dace Gūtmane skaidro: „Mums zāli pļauj divi cilvēki, un teritorija ir liela. Vērtējam prioritātes – izlaiduma laikā tika nopļauts Vilgāles centrs. Pašlaik tiek pļauta zāle kapos. Pagastā ir 11 kapi, un tie prasa laiku. Darām tik daudz, cik mūsu spēkos. Bet kopiņas kopj piederīgi.”

Tā kā sūdzības par nesakoptajām adus vietām ir par vairākiem pagastiem, Kurzemnieks sazinājās arī ar Kuldīgas



Rumbas pagasta Griķu kapos.

novada domi. Tās pārstāve Kristīne Duļbinska skaidroja, ka ceļmalās, kapos, grāvju malās un citur zāle tiek pļauta nepārtraukti, iesaistot visus spēkus, taču ar to nepietiek. Līdz šim pašvaldība, lai tiktu galā ar zāles pļaušanu, izmantojusi arī ārpakalpojumu sniedzējus, taču šogad tie atteikušies, jo trūkstot darbaspēka. Taču tikšot darīts viss, lai uz svētkiem zāle būtu nopļauta, sola domes pārstāve.

Alberts Dinters, Lāsma Reimane

Siers, alus – Jāņu tirgū

22. jūnijā no 12.00 līdz 20.00 Kuldīgā, Liepājas ielā, būs Jāņu tirgus.

To organizē *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. No tirgotājiem saņemts 170 pieteikumu, tomēr, lai mazinātu drūzmēšanos, apstiprināti 135. Teltis abās ielas pusēs būšot ar divu metru distanci. 23. jūnijā būs vaļā pārtikas tirgus.

Skrunda no Valsts kases prasīs aizdevumu

Agrā 18. jūnijā rītā Skrundas novada domes ārkārtas sēdē visi deputāti vienprātīgi atbalstīja pieteikuma iesniegšanu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (VARAM), prasot valsts aizdevumu investīciju projektam *Pērkona, Upes un Klusās ielas Skrundā seguma atjaunošana – asfaltbetona ieklāšana*.

Pieteikums sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2020. gada 12. maija noteikumiem Nr. 278 *Ārkārtējās situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai saistībā ar Covid-19 izplatību*, kā arī pamatojoties uz likumu *Par pašvaldībām*, kas nosaka: lai izpildītu savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir pienākums līdzekļus izlietot racionāli un lietderīgi atbilstoši apstiprinātajam budžetam.

Ārkārtas domes sēdē tika nolemts sagatavot un iesniegt VARAM investīciju projektu, līdz pieteikuma iesniegšanai ministrijā saskaņot to ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Ja VARAM atzinums būs pozitīvs, Skrundas novads no Valsts kases varēs saņemt 120 000 eiro aizņēmumu, atmaksu garantējot ar budžeta līdzekļiem. Cik kopumā izmaksās šis investīciju projekts, vēl nav zināms, jo tiek sagatavota tehniskā dokumentācija (paskaidrojuma raksts būvdarbiem). Precīza summa būs zināma pēc tehniskās dokumentācijas, kontrolāmes pabeigšanas, kā arī pēc iepirkuma procedūras, kurā tiks noskaidrots būvdarbu veicējs. Par lēmuma izpildi atbildīgie ir pašvaldības izpilddirektors Guntis Putniņš un finanšu nodaļas vadītāja Ināra Muceniece.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Reidi veikalos. Ķer arī narkotiku izplatītājus

Stāsta Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks **Normunds Aleckis**.

No 11. līdz 18. jūnijam reģistrēti 93 notikumi. Piecos gadījumos sāktas kriminālprocesas. Reģistrētas trīs zādzības, divas Kuldīgā: no tirdzniecības vietas nozagts alkohols un apzagts mājoklis. Trešā zādzība notikusi Skrundā – tur nozagts mopēds. Ir reģistrēta krāpniecība internetā – kādam izkrāpti 1500 eiro. Viena lietvedība ierosināta pret personu, kura bez tiesībām vadījusi automašīnu. Pabeigtas un kriminālvajāšanai nosūtītas divas krimināllietas: viena par uzbrukumu VP darbiniekiem pērn vasarā, otra par ģimenes konfliktu ar miesas bojājumiem.

Ceļu satiksmē uzrakstīti 83 protokoli, no tiem 43 par ātruma pārsniegšanu, bet divi par sēšanos pie stūres reibumā. Reģistrēti pieci satiksmes negadījumi, visi bez cietušajiem. Par sabiedriskās kārtības traucēšanu aizpildīti 14 protokoli.

Nedēļas laikā lielu darbu paveikusi kārtības policijas nodaļa, kas aktīvi strādājusi tirdzniecības vietās. Proti, pārbaudīts, vai nepilngadīgajiem netiek tirgots alkohols. Divos gadījumos atklāti pārkāpumi. Ir rīkotas pārbaudes saistībā ar narkotisko vielu nelikumīgu izplatību, bet pārkāpumi nav konstatēti.

Alberts Dinters

Asinis ir neaizstājamas

Valsts asinsdonoru centra rīkotajā donoru dienā Kuldīgā pieteicās 68 cilvēki, bet asinis ziedoja 54, no kuriem viens to darīja pirmo reizi.

Skolotāja Maruta Birzniece atklāj, ka donore ir jau gadiem: „Esmu ziedojuši asinis vairāk nekā 50 reizi. Tas sākas tad, kad man piedzima meita un blakus kādai jaunajai māmiņai pārleja asinis. Tad sapratu, ka asinis ir vajadzīgas. Es atceros, ka kādreiz viss bija citādi: tērpās baltos halātos, deva naudu, bija pusdienas restorānā. Pastāvīgie donori pat varēja doties uz sanatoriju, bet tas bija kādreiz, kad zāle bija zaļāka. Citi saka, ka pēc asins nodošanas jūtas labāk. Man būt par donori ir ierasta lieta. Asinis tomēr ir neaizstājamas, un prieks, ka varu palīdzēt.”

Sociālajai darbiniecei Kristīnei Ivanovskai ir tāda pati motivācija: „Arī es esmu donore jau ilgi. Nāku

četras reizes gadā un asinis esmu nodevusi apmēram 20 reizes. Nenāku šeit pašsajūtas dēļ, bet gan tāpēc, lai palīdzētu.”

Lai asinis varētu nodot, jābūt veselam, obligāti vajag personas dokumentu. Donorus atlasa ārsti, kuri pārbauda hemoglobīna līmeni, cilvēks aizpilda anketu, un ārsti izvērtē, vai viņš drīkst asinis nodot. Katra nodotie 450 ml asiņu tiek uzskatīti par tādu devu, ar ko tiek palīdzēti trim cilvēkiem. Par vienu reizi katrs saņem vienu atalgoātu brīvdienu, centra sagatavotu paciņu ar spēcinošiem našķiem un pusdienu kompensāciju – 4,27 eiro, kas donoram tiek pārskaitīti kontā.

Nākamais izbraukums uz Kuldīgu plānots 25. augustā 10.00–13.00 Pilsetas laukumā 4, Mārtiņzālē.

Lāsmas Reimanes
teksts un foto



Kuldīdzniece Maruta Birzniece asinis nodod jau daudzus gadus.

Ozolu pārvērš par deviņgalvu pūķi



Kuldīdzniece Jāņa Feldmaņa izgredtā galva.



Kabiles pagasta ozolu biotopā vecs ozols pārtop par deviņgalvu pūķi.

„Skaista diena un laba kompānija,” tā par koktēlniecības plenēru atpūtas un mācību parkā *Ozolu biotops* 17. jūnijā Kabilē saka pasākuma dalībnieki, kuri nokaltušu ozolu veidoja kā pūķi ar deviņām galvām. Tas atspoguļos grupas *Līvi* dziesmu *Deviņviru spēks*.

Organizators, ozolu biotopa saimnieks Aivars Bergmanis saka: „17. jūnijs ir Latvijas Republikas okupācijas diena, kad 1940. gadā ienāca 90 tūkstoši Sarkanās armijas karavīru un sākās izvešana. Dzejnieks Olafs Gūtmanis, *Deviņviru spēka* teksta autors, arī divas reizes ir izvests uz Sibīriju.” Jau 2015. gadā Aivars mežā izveidoja *Līvu ielu*, kurā šīs grupas dziesmas pārvērstas koka skulptūrās. Jaunais objekts ir ielas papildinājums.

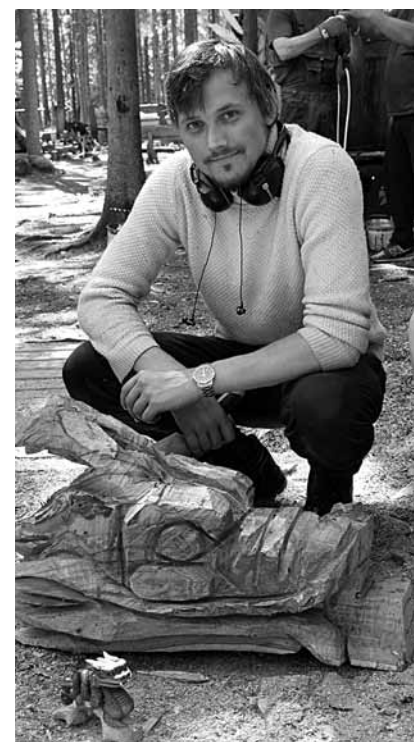
„Divus gadus šis ozols neizdeva nekādu dzīvību – gāja bojā, bet pagājušajā gadā radās doma to izmantot šādi. Tā kā ikgadējais plenērs Kuldīgā nenotiek, sazvanījies ar cilvēkiem, kuri katru gadu tajā piedalījušies, un izstāstīju ideju.”

Kabilē bija ieradusies dalībnieki no Kuldīgas, Dobeles, Kandavas un Cēsīm. Ģirts Indriksons Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā savulaik apguvis mēbeļu galdnieka programmu. „Pēdējo gadu biju Ķīnā, strādāju par angļu valodas skolotāju, bet tagad esmu atgriezies. Man koka plenērs vienmēr patīcis – koks ir mana sirdslieta. Prieks, ka mani uzaicināja. Atmosfēra ir lieliska, jo patīkami atrasties sabiedrībā, kurā tiek novērtēta tēlniecība.”

Dobelnieks Oskars Krauze un kandavnieks Aivars Grīnbergs kopā strādāja pie pūķa galvas. O.Krauze stāsta: „Šodien ir silti, un pasākums ir labs. Pirms tam uz plenēru Kuldīgā esam braukuši jau desmit gadus. Tas bija kļuvis par ikgadēju pasākumu. Šogad Aivars piezvanīja, un domājām, kāpēc gan ne.”

KTTT pasniedzējs Jānis Feldbergs saka: „Katrs pēc savas skices veido savu galvu. Iepriekšējā vakarā atradu īsto skici, no rīta izzāgēju kontūras un pārējo dienas daļu kaļu ar kaltu. Manuprāt, Aivars sarīkojis ļoti labu pasākumu. Visi esam pazīstami, esam domubiedri, kuri katru gadu satiekas, tāpēc prieks, ka šogad tiekamies šeit, turklāt šajā biotopā esmu pirmo reizi.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto



Kuldīdznieks Ģirts Indriksons ar paša veidoto pūķa galvu.

Pārdota bijusī Valsts policijas ēka

Kuldīgā beidzot pārdota agrākā Valsts policijas (VP) ēka Liepājas ielā 26, kas kopš iecirkņa pārceļšanās uz Jelgavas ielu stāvēja tukša, *Kurzemieku informē Valsts nekustamie īpašumi.*

PAR NODOMIEM NESTĀSTA

Kā pircējs minēts uzņēmums *Kurlandes rezidence*. Redakcija vairākas reizes sazinājās ar tā pārvaldnieci, bet viņa atteicās pastāstīt, kādas ir ieceres attiecībā uz ēku; arī saziņu ar īpašniekiem atteica.

Kā vēsta datu bāze *Lursoft*, SIA *Kurlandes rezidence* reģistrēta Engures novada Lapmežciema *Ķesteros*, patiesā labuma guvējs ir Dans Edgars Beitāns. Viņš ir patiesā labuma guvējs arī uzņēmumā *Livlandes rezidence*, kas reģistrēts Lapmežciema *Jūras kultūras* un kuram ir tā pati pārvaldniece. Tā kā *Livlandes rezidence* darbības nozare *Lursoft* norādīta kā izmītināšana viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietās, iespējams, ka arī Kuldīgas bijusī policija varētu pārtapt par vietu tūrismam.

KAS TUR ATRADĀS AGRĀK

Kā vēsta Kuldīgas novada muzeja informācija, ēka būvēta 19. gadsimta beigās un piederējusi zobārstam Aleksandram Kaprano (*Caprano*, 1860–1928). Tur atradusies viņa zobārstniecība un apdrošināšanas firmas *Jakor* filiāle,



Ēka Liepājas ielā 26 Kuldīgas iedzīvotājiem asociējas ar likumu uzraugošu iestādi.

kā arī vairāki īres dzīvokļi. 1932. gada 16. martā Jozefai Vrublevskaī atļauts šeit atvērt privāto vācu bērnudārzu (*Privater Deutscher Kindergarten Josepha Wrublewska*). 1937. gadā, kā vēstīts laikraksta *Jaunākās Ziņas* 15. jūnija numurā, uz telpām Liepājas ielā 26 pārcēlusies Kuldīgas strādnieku arodbiedrība. Vēsturnieki pieļauj, ka tā tur atradusies līdz Otrajam pasaules karam. Pēc tam iekārtots Kuldīgas apriņķa (vēlāk rajona) kara komisariāts, kas ēkā darbojies vismaz līdz 1958. gadam. Pēc tam šo vietu apdzīvojuši milicija, bet pēc neatkarības atgūšanas – policija.

Savukārt grāmatā *Kuldīga: arhitektūra un pilsētībūvniecība*

teikts, ka 1930. gada 20. janvārī apstiprināts Kuldīgā pirmās benzīna uzpildes stacijas projekts, ko izstrādājis inženieris A.Meijersons. Tā atradusies Liepājas ielā 26 – pašā pilsētas centrā, tieši pretī bijušajai Baltijas skolotāju semināra ēkai. Šo zemesgabalu no īpašnieces Idas Kaprano uz 12 gadiem par 35 latiem mēnesī nomājis uzņēmums *The Shell Company of Latvia Ltd. London*, kas tur ieracis 3000 litru benzīna tvertni, ierīkojis sūkni un uzcēlis kases namiņu. Šai nolūkā koka ēka, kas atradusies tieši pie ielas, pārvietota zemesgabala dziļumā.

Alberta Dintera
teksts un foto

Jaunā terase – pēc tūristu vēlmēm

Šopavasār Kuldīgā, Ventas krasta stāvlaukumā pie rumbas, ievērojami paplašināta kafejnīca-terase *Pilādzītis*.

Ģenerālvadītāja Madara Vainšteina stāsta, ka pandēmijas ierobežojumu un daļēji vēsā pavasara dēļ tūrisma sezona aizkavējusies, taču uz Kuldīgu un Ventas rumbu daudz cilvēku braukuši tik un tā, pastaigāties nākuši arī vietējie. Uzņēmums *RV2000* uzbūvējis jaunu ātrās apkalpošanas kiosku, kurā kafiju, saldējumu un uzkodas var iegādāties līdžņemšanai, bet var arī pasēdēt terasē pie galdīņiem.

Ideja radusies pēc iepriekšējo vasaru pieredzes. „Saldējums ir vispieprasītākais,” tā M.Vainšteina. „Tūristi labprāt uzskatās ilgāk, bet iepriekš šajā vietā bija zāliens – lietus laikā slapjš, savukārt karstajās dienās nebija, kur patverties no saules. Jaunā terase radīta apmeklētāju ērtībām.”

Pēc M.Vainšteinas novērojumiem, maijā cilvēku pieplūdums bijis ļoti liels – pat lielāks nekā



Pilādzītis vadītāja Madara Vainšteina stāsta, ka kafejnīcas jaunā ekspresterase tapusi daudzo apmeklētāju labad.

jūnijā, kad nu ierobežojumi mazinājušies: „Brīvdienās, kā arī Pilsētas svētkos Stendes, Krasta un citas Pārventas tuvējās ielas ir automašīnu pilnas. Mūsu priekšrocība ir tā, ka varam nodrošināt distanci, neesam ierobežoti šaurā telpā kā kafejnīcas vecpilsētā. Tāpēc turpinām domāt, kā paplašināties vēl, dodot iespēju paēst un atpūties labiekārtotā vietā pie Ventas.”

Daina Tāfelberga

Vēl šomēnes bezmaksas tests jebkuram

Līdz 30. jūnijam ikvienam ir iespēja nodot valsts apmaksātas Covid-19 analīzes arī tad, ja saslimšanas simptomu nav.

Pirms doties uz testu, iepriekš obligāti jāpiesakās:

■ **Centrālās laboratorijas** tālr. 8303

darbdienās no 8.00 līdz 20.00, sestdienās no 9.00 līdz 15.00, svētdienās no 9.00 līdz 12.00,

■ **E.Gulbja laboratorijas** tālr. 67334433

darbdienās no 8.00 līdz 20.00, sestdienās no 9.00 līdz 15.00, svētdienās no 9.00 līdz 12.00;

■ **Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas** tālr. 67000610

darbdienās no 8.00 līdz 17.00. Ja saslimšanas simptomu nav, uz paraugu ņemšanas punktu var ierasties arī kājām, ar velosipēdu vai, lietojot masku, ar sabiedrisko transportu. Ja simptomi ir, vispirms vajag sazināties ar ģimenes ārstu.

Tāpat kā līdz šim ar ģimenes ārsta vai speciālista nosūtījumu plašs loks ierastajā kārtībā varēs saņemt valsts apmaksātas Covid-19 testus līdz pat gada beigām.

Vairāk informācijas: spkc.gov.lv.

KĀ AINA NO DETEKTĪVFILMAS

Kādas kuldīdznieces stāsts, kā viņa aptuveni pirms mēneša ar ārsta norīkojumu nodevusi Covid-19 analīzes E.Gulbja laboratorijai, liek vaicāt, vai tiešām tas ir pats piemērotākais veids. Saņemoties ar laboratoriju, viņai vaicāts, vai pašai ir automašīna. Jā, sacījusi sieviete, un tad teikts, ka jābrauc ārā no Kuldīgas pa Aizputes šoseju, kur pie Snēpeles pagrieziena gaidīšot auto. Kuldīdzniece turp aizbraukusi, ceļmalā stāvējis melns auto. Piebraucot klāt, tas sācis kustību, liekot saprast, ka jāseko. Tad iegriezies pa zemes ceļiņu, sieviete ar savu auto sekojusi, līdz iebraukuši... krūmos. No auto izkāpusi sieviete speciālajā kombinētajā, teikusi pacientei, lai paliek mašīnā, un turpat arī paņemtas analīzes testam. Telefona izziņā viņai atsūtīts kods, ar kuru e-pastā tikt klāt analīžu rezultātiem. Gods godam – jau tās pašas dienas vakarā e-pastā saņemta oficiāla atbilde, un, paldies Dievam, tā bijusi negatīva.

Tomēr sieviete saka: pandēmijas ēnā izjūtas jau tāpat mazliet satraucošas, bet sekošana melnam auto, kas tiešā nozīmē ievēd krūmos, to visu padarījusi vēl mulsinošāku... Varot nojaust, ka tas darīts tāpēc, lai

procedūra nav pārāk publiska. Bet vai nomaļākā vietā pilsētā nevar atrast jebkādas telpas?

BEZ SIMPTOMIEM – LABORATORIJĀ, AR – MĀJĀS

E.Gulbja laboratorijā *Kurzemniekam* skaidro, ka pa norādīto tālrūni vispirms jāpiesakās, tālāk ar katru klientu vienošoties, kur viņš dosies. Ja simptomu nav, analīzes var nodot Kuldīgas laboratorijā (slimnīcas korpusā, Aizputes ielā 22) pēdējā darba stundā. Turp jādodas arī tad, ja šis tests vajadzīgs pirms kāda izmeklējuma vai operācijas. Ļoti liela pieprasījuma pēc brīvprātīgajiem testiem neesot. Bet, ja saslimšanas simptomi ir, tad parasti laboratorijas māsas braucot mājās vizītē vai pacientam jādodas uz Rīgu.

DAUDZI PAŠI LŪDZ KRŪMOS

Par neparasto gadījumu ar analīžu noņemšanu mežiņā ārpus pilsētas E.Gulbja laboratorijas valdes locekle Sandra Dimante Kuldīgas pacientei atvainojas un skaidro, kāpēc tā varējis gadīties. Izrādās, cilvēki, kuriem ir simptomi, bieži nemaz nevēlas, lai darbinieces spectērpos ierodas mājās, un lūdz to izdarīt „mežmalā, aiz šķūņa vai kur

citur patālāk, lai – pasarg’, Dievs! – kaimiņi neierauga”. Tāpēc ne reizi vien analīzes paņemtas šādi, jo bez īpašajiem kombinežoniem nedrīkst. Rīgā dažreiz tas darīts parkā. Paņemot analīzes no deguna un mutes – to varot jebkur, tam nevajagot īpašu vietu kā asins analīzēm, saka S.Dimante. Konkrēto Kuldīgas gadījumu darbinieces precīzi vairs neateroties, bet, iespējams, pacientei nav pavaicāts, kā viņa to vēlas, un uzreiz piedāvāts kaut kur izbraukt.

S.Dimante cer, ka nu jau cilvēki pie šīs vīrusa situācijas būs pieraduši un saasināti vairs nereaģē. Viņa lūdz saprast arī laboratorijas darbiniekus, kuriem nākoties meklēt dažādus variantus, kā cilvēkiem nākt pretī un testus paņemt: „Mēs jau būtu priecīgi tajās mājās vizītēs nebraukt, bet – tādi laiki.”

PIEŅEM STADIONĀ

Centrālās laboratorijas vadītāja Jana Osīte apstiprina, ka Kuldīgā nekas nav mainījies. Iepriekš saņemoties, būs jādodas testu nodot namiņā (sportistu ģērbtuvē) A.Grundmaņa stadionā, Īsajā ielā 4, kas jau aprīlī pielāgots analīžu ņemšanai.

Daiga Bitīniece, Dina Poriņa

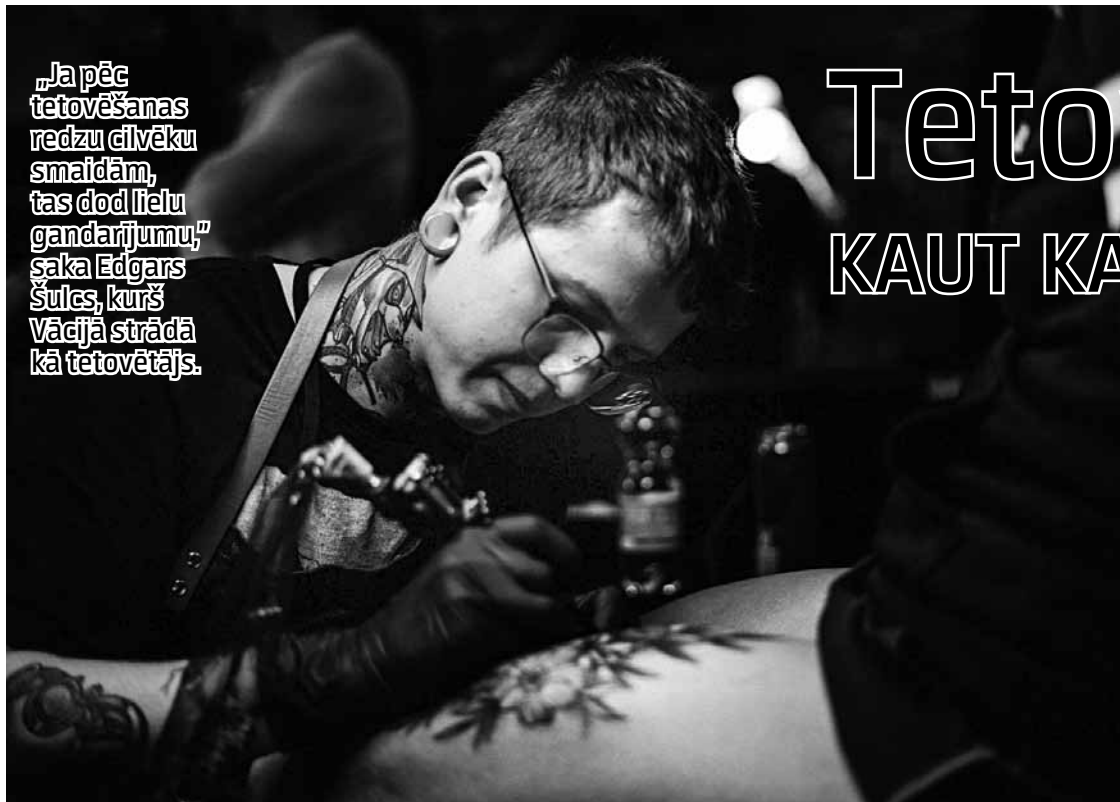
Ēdolē apspriedīs ēku likteni un līgos

20. jūnijā Ēdoles kultūras namā no 11.00 līdz 17.00 notiks seminārs *Tukšo ēku atdzīvināšana, uz to aicināts ikviens, kuru interesē pagasta nākotne.*

Pasākuma iniciatorei Elīnai Immerei ideja radusies pēc iedzīvotāju aptaujas, kurā pausts, ka viens no pagasta attīstības virzieniem varētu būt tukšo centra ēku izmantošana. Ieinteresētie īpašnieki iepazīstinās ar savām iecerēm par šo objektu nākotni, un ideju darbnīcā tiks diskutēts, kā vietējie varētu iesaistīties.

21. jūnijā 11.00 pie kultūras nama notiks pasākums *Zāļu diena*. Vainagu pīšanas pieredzē dalīsies Liene Mūrniece, bet Sandra Ēķe un Dace Cīrule ierādīs siera siešanu. Izejvielas jāņem līdz 20.00 pie Dzirnavezera kopā ar folkloras kopu *Ēdol's ķist* būs saulgrīžu iedziedāšana. Iedzīvotāji aicināti jau tradicionāli ezera krastu izgaismot ar svečītēm.

Jolanta Hercenberga



„Ja pēc tetovēšanas redzu cilvēku smaidām, tas dod lielu gandarījumu,” saka Edgars Šulcs, kurš Vācijā strādā kā tetovētājs.

Tetovēšana – KAUT KAS VIZUĀLI IESPAIDĪGS

„Trends – tas nozīmē populārs uz to brīdi, bet tetovējumi paliek uz visu dzīvi, tāpēc labāk izvēlēties kaut ko personisku,” uzskata bijušais kuldīdznieks, tetovētājs Edgars Šulcs. Viņš stāsta arī par savu dzīvi Vācijā, cilvēkiem un kļūdām.



IZVĒLAS CITU PROFESIJU

27 gadus vecais Edgars atceras skolas laiku: „Es mācījos Kuldīgas pamatskolā, pabeidzu Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolu. Pēc tam, kā jau vairums, sāku studēt Rīgā. Stradiņa universitātē iestājos multi-mediju programmā. Padevās visi priekšmeti, tomēr tas nesaistīja. Ātri vien sapratu, ka mans ceļš tiks saistīts ar citu mākslu. Tetovēšana aizrāva vairāk un vairāk. Nu jau tetovēju aptuveni septiņus gadus. Viss sākās, kad pārvācos uz Rīgu.”

MAINĪT, PALĪDZĒT, IEPRIECINĀT

Edgars stāsta, kāpēc izvēlējies kļūt par tetovētāju: „Šī interese sākās tad, kad vienu dienu ar draugiem sēdējām mājās un uz manis tapa tetovējums. No draugiem neviens nebija tetovētājs – bijām tikai bērni, kuri vēlējās būt citādāki. Tajā laikā darījām visu un cerējām uz to labāko. Tagad, to atceroties, ir kaut kā neomulīgi, bet tā visa ir pieredze.

Tetovēšana mani interesē ar to, ka varu mainīt cilvēkus, palīdzēt vai vienkārši iepriecināt. Ļoti daudzi aspekti saista ar šo profesiju. Es visu dzīvi esmu saistīts ar mākslu. Manā uztverē tetovēšana ir kas vizuāli ļoti iespaidīgs. Zinu, ka tas ir sāpīgs process, kurā jāpārvar bailes, turklāt sāpēs jāpavada ilgs laiks, jo dzīšana ir svarīga. Ja viss darīts pareizi, iznākums var būt skaists un apbrīnas vērts.”

Edgars atklāj, ka viņam patīk tehnika *Cover up*, kas aizstāj vecos tetovējumus, kļūdas vai rētas. „Kad redzu cilvēkus smaidām, jo vecais vairs nav redzams, tas dod lielu gandarījumu. Pirms dažiem gadiem nebūtu iedomājis, ka strādāšu par tetovētāju, bet es savu darbu tiešām mīlu. Varu mākslas darbu izveidot uz cilvēka, kurš kopā ar to noveco.”

DAŽAS MANTAS UN 20 EIRO

Par savu ceļu uz Vāciju viņš stāsta: „Kad strādāju Vecrīgas mākslas tetovēšanas studijā, man bija draugi, kuri jau dzīvoja Vācijā. Aizbraucu ciemos, man iepatikās valsts, mentalitāte un attieksme pret šo mākslu. Nejutos tiesāts vai tā, ka no manis baidās. Tas viss bija ļoti pieņemams. Pēc kāda laika mana studija aizvērās, nācās meklēt citus variantus.

Vienu dienu feisbukā atradu lapu, kurā studija Vācijā meklēja viesmākslinieku, un aizsūtīju savus darbus. Man piedāvāja uz nedēļu aizbraukt izmēģināt, kā ir un vai man patīk. Tā bija laba iespēja, kuru negribēju laist garām. Pēc trim dienām zināju, ka vēlos pārcelties uz Vāciju. Kad pārvācos, man bija tikai divas somas, čemodāns un kabatā 20 eiro. Nedomāju, ka man ir atpakaļceļš, jo galvā sēdēja tikai viena doma, ka jādara viss, lai izdotos. Ļoti palīdzēja studijas kolēģi: parādīja visu, kas un kā, palīdzēja atrast dzīvokli. Tā viss sākās – palēnām un ar pacietību.”



Viņam patīk vecus vai neizdevušos zīmējumus labot. Attēlā: pirms un pēc.

„Es netaisu politiskus vai naidu kurinošus tetovējumus, kas var sabojāt cilvēka dzīvi.”



Mijākā tēma – dzīvnieki.

APKĀRT TIE, KURIEM UZTICAS

„Vācijā, Čemnicā, nodzīvoju trīs gadus. Tad *paspīdēja* iespēja doties uz lielāku pilsētu – Leipcigu, kur varēju strādāt ar lielāku brīvību, bez stresa un tā, kā vēlos. Tur nodzīvoju astoņus mēnešus, bet neiedzīvojos. Šķiet, ka neesmu lielpilsētas cilvēks... Darba ziņā bija ļoti labi – varēju sevi attīstīt, bet kaut kas traucēja, jo nevarēju par 100% būt visā iekšā.

Devos atpakaļ uz Čemnicu. Šeit esmu iedzīvojies. Vācieši ir diezgan toleranti pret iebraucējiem, ja uzvedies pareizi un nedari blēņas. Protams, ir tādi, kuri tik un tā uz mani skatās kā uz nelabo brīnumu, bet tā gadās reti. Lielākoties ir ļoti laipni un pacietīgi. Sarunājos pārsvarā angliiski, bet protu arī vācu valodu. Manā draugu lokā vairums ir vācieši. Kolēģi ir ļoti labi draugi: viens otram palīdzam, ejam vakariņās vai uz bāru. Draugu loks nav liels, bet tie ir cilvēki, kuriem uzticos. Pazīstu Vācijā arī dažus latviešus, bet sazināties reti,” saka E.Šulcs.

VISAS TRAKAS IDEJAS NE

Tetovētājs atklāj, ka pašam arī gadījies pieļaut kļūdas: „Jā, visi esam tikai cilvēki, visi pieļaujam kādu kļūdu. Man arī dažas gadījušās, piemēram, uzrakstīt nepareizu datumu vai pieļaut gramatikas kļūdu. Tad tetovētājs atrod labu risinājumu, lai to izlabotu. Galvenais ir necelt paniku un neuzpūst no mušas ziloni. Viss ir labojams.” Edgars tetovējis dažādus zīmējumus, un esot grūti nosaukt vienu visspilgtāko, bet viņš saka: „Bijuši klienti ar tiešām trakām idejām, kurām jāsaka – nē! Es netaisu politiskus vai naidu kurinošus, kas var sabojāt cilvēka dzīvi. Tā ir tēma, no kuras mēģinu izvairīties. Mani visvairāk saista dzīvnieki. Mājdzīvnieku portretus varētu taisīt katru dienu. Tetovēšanā arī ir trendi, kas ir populāri uz to brīdi. Kādu laiku atpakaļ stilīgi bija taisīt rozēs siluetus. Ta-

gad tam īsti nepievēršu uzmanību. Mani klienti parasti šiem trendiem neseko, un, ja arī kāds kaut ko tādu gribētu, es, visticamāk, ar viņu runātu, vai viņš tiešām to vēlas.” Edgars spilgti atceras vienu atgadījumu: „Vienreiz pēc tetovēšanas sesijas klients mani aplaupīja, draudot ar nazi. Detaļās nelīdīšu, bet viss beidzās mierīgi.”

GLEZNO AR EMOCIJĀM

Par brīvo laiku Edgars saka: „Man visa dzīve grozās ap mākslu, arī mājās ir daudz mākslas darbu, brīvais laiks tiek saistīts ar mākslu, jo es gleznoju – lielākoties abstraktas, dīvainas lietas. Tas atkarīgs no tā, kā tajā brīdī jūtos. Ir dienas, kad tiešām top tikai pozitīvas bildes ar ziediem, dzīvniekiem vai kaut ko mierīgu. Bet ir dienas, kad viss aiziet tumšākos toņos, un tad iznākums ir agresīvs un skumjš. Man šķiet, ka mākslā esmu pamēģinājis visu, tomēr cenšos atrast kaut ko jaunu, ar ko eksperimentēt. Bet, protams, manā dzīvē viss ir balansā: darbs, vaļasprieki un sabiedriskā dzīve.”

STRĀDĀ ATBILDĪGI

„Kā gandrīz visas nozares, arī mūsu industriju Covid-19 ir traumējis. Kad bija saslimšanas *bums*, nācās studiju aizvērt. Par laimi, diezgan ātri atkal bija iespēja to atvērt. Šeit arī ir ierobežojumi, kas visiem jāievēro, bet, runājot par darbu, vienmēr esam strādājuši ar lielām higiēnas prasībām, pret tām izturamies ļoti nopietni, tāpēc mūsu ikdienā nekas dziži daudz nemainījās,” skaidro tetovētājs.

TĀ MAZĀ BALSTIŅĀ

Par Latviju E.Šulcs saka: „Tā mani vienmēr saistīs – mājas ir mājas. Pietrūkst ģimenes un draugu. Vienmēr ir tā mazā balstiņa galvā, kas atgādina visu, kā bija mājās, un tad nostalgija dara savu. Esmu vēl jauns – varu padzīvot ārzemēs, paceļot, redzēt citas vietas, krāt pieredzi. Bet man ir sajūta, ka kādu dienu atgriezīšos.”

„Tajā laikā darījām visu un cerējām uz to labāko. Tagad, to atceroties, ir kaut kā neomulīgi, bet tā visa ir pieredze.”

Saskaņā ar sevi un pasauli



Saulgriežos Milošu ģimene rīko uguns rituālus. Pļavā, kur, kā saimnieks atradis senos dokumentos, bijusi koka baznīca, tiek kurts lielais ugunskurs. Šajā piramidā ierīkoti soliņi, kur piesēst, lai varētu smelties spēka vietas ipašo enerģiju.

IZAUDZINĀTI PIECI BĒRNI

Juris ar sievu Inesi darbojas 20 hektāru lielā piemājas saimniecībā. Viņiem ir vistas, pīles, 15 liellopu ganāmpulks. Inese stāsta, ka no trim govīm izslaucot tikai tik, cik vajag pašu patēriņam, pārējo zīžot teliņi: „Agrāk slaucu trīs govīs un pienu devu teliņiem. Tad izdomāju – kāpēc man tas jādara, ja viņi var zīst paši.” Pusotra hektāra dārzā izaugušie ķirši, āboli, plūmes un jānogas tiek pārdoti tirgū Liepājā.

Ģimenē izaudzināti pieci bērni: divas meitas dzīvo Anglijā, viena Vācijā, viens no dēliem Rīgā, bet otrs – pie vecākiem Liepās un Kuldīgā strādā Zemes-sardzē.

UZTICĒJĀS INTUĪCIJAI

Ineses dzimtā puse ir Liepāja, Juris bērībā dzīvojis vairākos Kuldīgas novada pagastos, tostarp Īvandē, no kurienes jau ar sievu 2000. gadā pārcēlies uz Snēpeli. Kad pirmo reizi atbraukuši mājas apskatīt, vietu sajutuši kā savu. Ģimeni jau toreiz interesējis viss garīgais, ar enerģijām un ezoteriku saistītais. Lasījuši rakstnieka un domātāja Nikolaja Rēriha, reliģijas filozofes Jeļenas Blavatskas un citu autoru darbus. Šobrīd īpaši tuvas esot antropozofijas izveidotāja Rūdolfa Šteīnera idejas.

Pievērsties vairāk dziedniecībai Juri mudinājusi paša veselība – sākušās neciešamas galvassāpes, ko ar medicīnas paņēmieniem remdināt neesot varējis. Dziednieki skaidrojuši, ka tā ir pašā uzkrājusies enerģija, kas ar sāpēm signalizē, ka jāliek lietā.

„Ar nenormālo vēlmju ķermeni un kaislībām cilvēki sevī līdzsvaru izjauc.”



SAJŪTAS IR DVĒSELES ORIENTIERI

Juris daudz lasījis, runājis ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem. Braucis uz mācībām Rīgā, ieguvis dziednieka sertifikātu un arī pats kādu laiku bijis komisijā, kas izvērtē sertifikātu piešķiršanu.

Juris varot palīdzēt cilvēkam atrast iemeslu, kas slimību izraisījis, un dalīties ar zināšanām, kā situāciju mainīt: „Ļoti sarežģīts process. Dziedniecība nekad nevar būt universāla. Pamats ir tas, ka cilvēkam jābūt līdzsvarā. Nav viena veida, kā tur var nonākt visi. Katrai dvēselei ir atšķirīgs uzdevums, tādēļ arī veids, kādā tā nonāk līdzsvarā, ir unikāls. Ir tādas dvēseles, kas prot to uzturēt pašas, bet, ja tā nav, cilvēks jūtas slikti. Fiziskajā ķermenī ir kāda disfunkcija. Dziednieks var palīdzēt atrast veidu, kā līdzsvarā nonākt. Arī gari mēdz būt dažādi. Ir tādi, kuri var līdzsvaru izjaukt.

Pamats ir tas, ka dziednieks var palīdzēt dvēseles līdzsvaru atjaunot, bet cilvēkam process jāuztur, lai tas būtu paliekošs. Ir pienācis laikmets, kad cilvēkam jāsaprot, kā viņš savas kaites salasījis. No tā punkta jābūt atbrīvoties. Arī Kristus ir teicis, ka izdziedinās, bet tālāk lai cilvēks negrēko. Ja cilvēks turpina dzīvot nepareizi, pats Dievs, pats Kristus nevar palīdzēt. Ar nenormālo vēlmju ķermeni un kaislībām cilvēki sevī līdzsvaru izjauc.

Bet es neko nekritizēju. Tikai apzinos, kāda ir pasaule. Ja situāciju novērtē, tikai tad var meklēt kādu risinājumu. Garīgā meklētāja ceļš ir tāds, ka viņš skatās no dažādiem skatpunktiem, izvērtē dažādus viedokļus.

Sajūtu ķermenis ir dvēseles instruments, lai tā spētu šajā pasaulē orientēties. Arī tam jābūt līdzsvarā. Kad cilvēks satraucas, rodas visādas kaites. Ko darīt? Nomierināties. Pieņemt dzīvi. Tvert to dziļāk, uz notiekošo paskatīties filozofiskāk. Patērētāju kults noved līdz haosam.”



„Nomierināties. Pieņemt pasauli. Iepazīt sevi. Tas ir pamats, lai dvēsele būtu līdzsvarā un fiziskais ķermenis justos labi,” uzskata Juris Milošs.



„Garīgais ceļš man ir palīdzējis pieņemt pasauli tādu, kāda tā ir. Es spēju citu cilvēku izvēles pieņemt un tās nekritizēt,” saka Liepu saimniece Inese Miloša.



Bioloģiskajā saimniecībā ir 15 liellopu ganāmpulks.



Dīķmalā – jaunākā dēla Mārtiņa taisītā čigānu pirtīņa. Kad tā tiek iekurta, pāri kokiem pārvelk plēvi vai brezentu, un jau pēc laika tajā var karsēties.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

APTAUJA

Kuras sabiedrības grupas Latvijā, jūsuprāt, visvairāk cietušas no jaunā koronavīrusa izraisītās pandēmijas? Kāds atbalsts tām būtu nepieciešams?



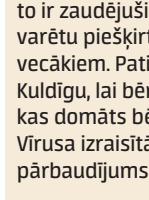
Ināra Kalniņa, sociālā darbiniece no Inčukalna novada: – Visvairāk tika skarti mazo uzņēmumu pārstāvji, it īpaši tūrisma. Tur darbība pilnībā apstājās un daudzi zaudēja darbu. Domāju, ka labākais veids, kā varam atbalstīt, ir ceļot pa Latvijā un nakšņot to piedāvātājos viesnīcās. Nav obligāti jāceļo tikai uz ārzemēm, jo tepat Latvijā ir daudz skaistu vietu. Arī es atbraucu uz Kuldīgu, lai, iespējams, kādu šajā laikā atbalstītu.



Ruslana Šipinova, 2. grupas invalīde no Padures: – Domāju, ka tie, kuri šīs situācijas dēļ zaudējuši darbu. Jādomā, kā šiem cilvēkiem valsts varētu palīdzēt. Daudzi bija spiesti atgriezties no ārzemēm, arī manai meitai gandrīz tā notika, taču pēdējā brīdī viņa tomēr atrada darbu kādā viesnīcā. Teica, ka atalgojumā dabūs tikai pusī no pilnās mēneša summas.



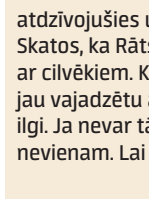
Madara Kovajova, bezdarbiece: – Cietīgi noteikti ir bērni, jo viņi šajā laikā nevarēja satikties, iet uz skolu un vielu apgūt klātienē. Protams, vēl tie, kuriem tagad grūti atrast darbu, jo pandēmijas dēļ viņi to ir zaudējuši. Uzskatu, ka valsts šiem cilvēkiem varētu piešķirt kādu pabalstu, īpaši vientuļajiem vecākiem. Pati nesen pārvācos no Rīgas uz Kuldīgu, lai bērns varētu iet Pelču bērnudārzā, kas domāts bērniem ar īpašām vajadzībām. Vīrusa izraisītā situācija mums daudziem ir pārbaudījums.



Dagnija Jankovska, brīvmaišniece: – Uzņēmēji. Tiem, kam piederēja kafējnīcas, darbs tika apstādīnāts uz ilgu laiku. Neuzskatu, ka valstij vajadzētu piešķirt kādu atbalstu. Lai paši sāk strādāt, jo no cilvēki jau ir atdzīvojušies un sāks atkal šī vietas apmeklēt. Skatos, ka Rātslaukums tagad katru dienu pilns ar cilvēkiem. Kāds tur atbalsts vajadzīgs? Tad jau vajadzētu arī pārējiem, kuri sēdēja mājās tik ilgi. Ja nevar tādu piešķirt visiem, tad nevajag nevienam. Lai visiem vienādas starta pozīcijas.



Armands Frīdbergs, bezdarbnieks: – Es uzskatu, ka visvairāk cieta vecie cilvēki un saslimušie. Dzirdēju, ka tiem, kas vecāki par 50, jauno koronavīrusu noķert bija visvieglāk, tāpēc nācās īpaši uzmanīties. Manā apkārtnē ir kokapstrāde, un tur viss darbību turpināja. Netika dzirdēts, ka kāds no paziņām būtu zaudējis darbu. Taču man gan nācās, tāpēc daļēji cietušais esmu es pats.



Indra Liniņa, strādā veselības aprūpē: – Noteikti cietušie ir mediķi, kā arī jebkuras sabiedrības grupas, kuriem ir bērni skolas vecumā. Šī vīrusa izraisītā pandēmija ļoti būtiski ietekmēja daudzu cilvēku ikdienu. Vairums ir cietuši ne tikai finansiāli, bet arī emocionāli. Domāju, ka vajadzētu turpināt valsts sistēmas organizēt un sakārtot tā, lai mēs varētu ātrāk pielāgoties un šo krīzi pārvarēt.

Ko ārkārtējā situācija ņem un dod

Ārkārtējās situācijas laikā daudzām sabiedrības grupām valdība piešķir atvieglojumus un paaugstināja pabalstu, tostarp aizbildņiem. Kurzemnieks centās noskaidrot, cik nozīmīga ir šī naudas summa.

Ne jau naudā esot laime

Kuldīdznieku Ievas Milleres un Edgara Štobja ģimenē aug četri bērni. Lai gan viens ir aizbildnībā, Edgars uzsver: „Visi mūsējie!” Jūnija sākumā viņi vēl nebija saņēmuši lielāku aizbildņu pabalstu, bet Edgars par saviem spēkiem ir pārliecināts: summa neesot svarīga. Tomēr pašlaik viņš ir vienīgais pelnītājs.



Edgars Štobis: „Jā, mēs smaidām. Mums nav, par ko raudāt: esam pārtikuši. Man bija iekrājumi, arī darbs ir visu laiku. Kam kļūst vieglāk, ja sūdzas?”



Ieva Millere: „Kad mamma bija dzīva, vasarās bērnus vedu pie viņas. Pati strādāju simtlatniekos. Tagad jāsēž mājās – ir kovids vai nav.”

VĒL NAV SAŅĒMTS

Ģimene gadu īrē pusi privātmājas, pie tās ir liels, apstādīts un tīri izravēts dārzs, pagalmā valda kārtība. Vienīgā bēda, ka aka drīz būs sausa. Bet Edgars jau meklē veidus, kā sakrāt lietusūdeni, lai var laistīt dārzus un arī vasaras dušu uztaisīt.

Jautāts par valsts solīto piemaksu pie aizbildņa pabalsta, viņš met ar roku: „Līdz šim man valsts maksāja 129 eiro mēnesī. No 12. marta līdz 9. jūnijam piesolīja, ka būs 195 eiro. Zvanīju maija beigās, man teica: uz Valsts ieņēmumu dienestu nākot tik daudz papīru, ka visam gribu izsekot, bet piešķirts mums esot. Līdz 30. jūnijam izmaksāšot. Būtbū mums nevajag – esam iztikuši, es labi nopelnu. Palīdzību lūgt esam ļoti reti. Ja man nebūtu darba, domātu, ko darīt.”

Aizbildņiem naudu izmaksā Uzturīdzekļu garantiju fonds. „Bērna bioloģiskā māte fondam kaut ko maksā, tomēr parāds valstij viņai ir liels. Ir iespēja, ka bērns tur atgriežas, bet – vai viņa mainīsies? Vēl viens bērniņš atrodas audžuģimenē. Sākumā gribēja man izbraukt, bet es nolīku pie

vietas – pateicu, ka nevajag savus bērnus pa pasauli sēt. Tagad mums attiecības labas: māte atbrauc ciemos, bērns arī pie viņas brauc.”

JĀVIRZA PA IZGLĪTĪBAS CEĻU

Cienājot ar kafiju un Ievas ceptiem kūkaiņiem, ģimene stāsta vispirms par bērniem un jauno attālinātās mācīšanās pieredzi. 11 gadus vecā Līgita ir Ievas māsa. Viņa un astoņgadīgā Rozālija mācās Kuldīgas 2. vidusskolā, bet 12 gadus vecais Madars – Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centra bērniem, ģimene stāsta vispirms par bērniem un jauno attālinātās mācīšanās pieredzi. 11 gadus vecā Līgita ir Ievas māsa. Viņa un astoņgadīgā Rozālija mācās Kuldīgas 2. vidusskolā, bet 12 gadus vecais Madars – Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centra bērniem, ģimene stāsta vispirms par bērniem un jauno attālinātās mācīšanās pieredzi.

Līgita izlēmusi mācīties par frizieri. Madars atbild, ka būs valstij viņai ir liels. Ir iespēja, ka bērns tur atgriežas, bet – vai viņa mainīsies? Vēl viens bērniņš atrodas audžuģimenē. Sākumā gribēja man izbraukt, bet es nolīku pie

jo par to viņš Pelčos var mācīties. Rozālija pagaidām rausta plecus.

Ieva piebilst: „Viss ir bērnu izvēlē, bet profesiju vajag, lai dzīvē kaut kur tiktu.” Edgars piekrīt, ka galvenokārt jāvirza pa izglītības ceļu: „Tālāk skatīsimies pēc spējam. Zinu, ka Rozālija spēj, ceru, ka pat augstskolā ies. Madars varētu izmācīties amatu, iet tehnikumā. Cerams, ka Līgita arī spēs mācīties kādā arodskolā. Mācās viņa dūšīgi, un varbūt viss mainās.”

MĀCĪJĀS ARĪ VECĀKI

„Iepriekš dzīvojam Mucenieku ielā divstābu dzīvoklī. Tā kā Līgita man ir aizbildnībā, bāriņtiesa teica, ka telpas vajag plašākas. Radās laba izdevība šeit.” Edgars kā allaž priecīgs paziņo.

Jautāts par krīzes laika ieguvumiem, viņš atkārto, ka ne jau nauda ir tā svarīgākā. Ļoti priecējās tas, ka pašvaldība devusi bērniem pusdienas, – par to Edgars labprāt „uzsistu domes priekšsēdei Ingai Bērziņai uz pleca”. Ieva

Edgars: „Nebaidos ne no viena darba. Ravēju siltumnicu, kopju dārzus, darbojos ar bērniem. Govi arī māku slaukt. Ko es mājās nedaru? Nevelku svārkus. Nē, kad karnevāls, tad arī to esmu darījis.”

Edgars: „Savos 35 gados esmu sasniedzis visu. Ir tāda dziesma: „Es vēlos sievu, četrus bērnus un mājiņu, kur mīļi sadzīvot.” Man trūkst tikai paša mājiņas, bet, kur mīļi sadzīvot, man ir.”



Gandrīz visi kopā savā pasaulē: Līgita, Madars, Rozālija, Edgars Štobis un Ieva Millere. Trūkst tikai mazās Elziņas.

palepojas, ka brīvpusdienas palīdzējusi gatavot arī viņas māsa, kura strādā Kuldīgas Centra vidusskolas virtuvē. Edgars saka: „Nezinu, kāpēc, bet Madars vēl saņēma divas pārtikas pakas no savas skolas. Tas bija ļoti labi, ka dienā mammai nav jādomā, kā visus pabarot un vienlaikus ar viņiem mācīties.

Uī! Pēc 12. marta visvairāk mācījāmie mēs, vecāki. Tagad varam uzelpot. Man ir maīņu darbs. Kad biju mājās, Ievai bija vieglāk, bet vienalga: „Es nesaprotu to, es nemāku šito! Es gribu padzerties, es – ēst.” Bet kopumā gāja jautri. Pirmajā nedēļā īsti nesapratām, kā būs. Tomēr noteicu, ka no rīta jā-

ceļas, jāpaēd brokastis un jāmācās. Ātrāk izmācīsies – būs brīvais laiks. Kad strādāju naktsmaiņā, atbraucu, līdz 10.00 pamācījāmie, tad gāju gulēt.”

Edgars lielu paldies par sadarbību saka savu bērnu skolotājiem: Laurai Čaklei un Anitai Ozoliņai no 2. vidusskolas, arī Laurai Bernānei-Belakai un Ingai Zelcerai no Pelčiem. „Nesaprotu, kā skolotājs spēj tos bērnus noturēt. Laukā uzspīd saulīte – viņi gatavi skriet!”

TĒVA ROKA

Sarunas gaitā Edgars jautā, vai negribam zināt, kā ar Ievu sagājuši kopā. Tā dzīvojo 13 gadus, bet

sešus gadus precēti. „Viens otru pazinām no 1. klases. Bet lielāko lomu nospēlēja Ievas mamma Sarmīte. Šad tad aizgāju pie Ievas brāļa ciemos, beigās mamma teica, lai klājot gultu – Edgars palikšot pa nakti. Sākumā nēko neiedomājos – viena nakts, otra, un tā vēl aizvien ar Ievu guļam kopā.”

Edgars: „Mana dzimtā puse ir Snēpele. Bērniņa bija smaga. Tēvs nomira, kad mamma ar mani bija gaidībās. Ģimenē bijām seši, viens jau kapiņos – aizgāja bojā trīs gados.” Arī Ieva nākusī no daudzbērnu ģimenes, tādēļ pašiem ģimene kupla. Edgars turpina: „Es jau bērniņā zināju, ka gribēšu daudz bērnu. Līgita bija aizbildnībā sievas mammai. Oma negaidot nomira – naktī desmit minūtēs. Mēs nevarējām bērnu atstāt. Rakstīju bāriņtiesai iesniegumu, un nu jau otro gadu esam kopā. Šīgada sākumā mums piedāvāja vēl pusiīti – arī radu bērnu. Ļoti gribējām, jo mums vajag brāli. Mūsu ģimenes drošības dēļ aizbildnību piešķīra citiem, jo puikas tēvs mīl iedzert, mēdz būt agresīvs.”

Redzams, ka ģimenes noteicējs ir Edgars: gan mīlošs, gan prasīgs tēvs. „Darba ir daudz. Ir divi dārzī. Ziemašsvētkos Katrīnas baznīcā koncertā mūsu ģimenei saziēdoja naudu, un par to nopirkām siltumnicu. Mums ir trusene, kurai būs mazuļi. Bērniem visā jāpalīdz – nekas cits neatliek. Bet pēc katra labi padarīta darba ir arī alga. Vasarā Madars lasīja ogas, nopelnīja sev divriteni. Pats gan drīz divus simtus nopelnīja. Līgitai gāja grūtāk, jo pirmais gads. Rozālijai uz mežu neņēmām – viņai vasarā bija jābūt par aukli radu bērnam. Madars ir mans asistents visos darbos. Meitenēm gan laikam viegli neiet, jo es esmu prasīgs un stingrs,” atzīst Edgars. Pelčiem. „Nesaprotu, kā skolotājs spēj tos bērnus noturēt. Laukā uzspīd saulīte – viņi gatavi skriet!”

ceļas, jāpaēd brokastis un jāmācās. Ātrāk izmācīsies – būs brīvais laiks. Kad strādāju naktsmaiņā, atbraucu, līdz 10.00 pamācījāmie, tad gāju gulēt.”

Edgars lielu paldies par sadarbību saka savu bērnu skolotājiem: Laurai Čaklei un Anitai Ozoliņai no 2. vidusskolas, arī Laurai Bernānei-Belakai un Ingai Zelcerai no Pelčiem. „Nesaprotu, kā skolotājs spēj tos bērnus noturēt. Laukā uzspīd saulīte – viņi gatavi skriet!”

Ieva saka, ka bērniem ir jābūt ar tēvu. „Dzīvoklī mums bija maza virtuvīte – ēdām pa stūriem. Šeit ir liela virtuve ar kārtīgu galdu. Ēdam tikai pie lielā. Ieraugu kādu ar maizes šķēli istabā un sarājos: „Kurš istabā!” Mazā Elziņa uzreiz saka: „Es nē.””

Ieva smejas, ka vīrs ir tas stin-

grais, bet viņa atļaujot vairāk. Bērni paši viens otram sako: „Tētis būs mājās, tad tev būs nu, nu!” Meitenes papildina, ka nu, nu esot nē. „Ja neklusām, tad tētis parājas, pablaustās,” Madars nopietni skaidro.

SAVĀ PASAULĪTĒ

Edgars atzīst, ka no jaunā vīrusa ir bail. Mazāk par sevi, vairāk par pārējiem: „Strādāju Stīgā RM, un no turienes produkcija iet pa visu Eiropu. Lai arī mazāk, fīres brauca visu laiku. Arī tālbraucējiem noteikumi bija stingri, bet – mazums! Divi darbabiedri bija izolācijā, jo radi atbrauca no ārzemēm. Mūsu ģimene apkārt nēstaiģā. Divreiz nedēļā aizejam uz veikalu – vai nu es, vai sieva, ciemiņus neuzņemam. Dzīvojam savā pasaulītē.

Pirms tam gan mēdzām kaut kur izbraukt. Pirms krīzes bijām Ventspilī pie tantes uz jubileju. Bija šovasar doma paņemt telti un izbraukt pie radiem. Tagad domāju – vai to vairs gribu. Kaut kur jau tas vīruss klejo, un rudenī būšot vēl smagāk. Baida tas, ka aizliegumus atlaids, bet cilvēki nicētiusies. Mūsējie jau tagad brauc uz veikaliem Lietuvā, lietuvieši – pie mums. Bet viņiem diennaktī 15 saslimušie, mums – viens. Varēja jau nedaudz nogaidīt.” Ieva: „Arī pašā sākumā cilvēki neuzmanījās. Veikalā gāja ar zidainīšiem. Ja ir vīruss, tad jāsēž mājās! Mēs bērnus līdzi neņēmām.”

Bet tūlīt jau Edgars stāsta, ka, brīvdienās uzcepot pagalmā gaļu, pa meža taciņām ejot pastaigāties. Ieva papildina, ka iestājušies daudzbērnu ģimeņu biedrībā Šūpulītis – no turienes bieži piedāvāts kaut kur izbraukt. Bijuši Lietuvā, uz hekeja spēlēm arēnā Rīģā. „Mašīna mums ir, bet visi nevaram sakrāmēties. Gadās, ka izlemjam, kurš brauks, kurš paliks mājās,” teic Edgars.

Lai arī pagaidām esot piesardzīgi, ļoti cerot, ka novembrī, kad teju pusei ģimenes ir dzimšana diena un tētim apritēs 35, rikošot grandiozu balli.

MAF

Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts Kurzemnieks.

VALSTS SOCIĀLĀS ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRAS (VSAĀ) ATBALSTS ĢIMENĒM AR BĒRNIEM ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJAS LAIKĀ



Vecākiem, kuri no 12. marta līdz 9. jūnijam saņēma bērna kopšanas pabalstu par bērnu no pusotra līdz diviem gadiem, līdzšinējā ikmēneša pabalsta (42,69 eiro) vietā tiek izmaksāts 171 eiro. Summu VSAĀ pārskata bez iesnieguma un pabalsta starpību par laiku no 12. marta izmaksās līdz 30. jūnijam.



Personām, kurām ārkārtējā situācijā bija piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti, līdz 30. jūnijam tiks izmaksāta vienreizēja piemaksa – 150 eiro. Iesniegums nav jāraksta.

Ja bērnam invaliditāte pirmreizēji noteikta no 12. marta līdz 9. jūnijam un VSAĀ informāciju no Veselības un darb spēju ekspertīzes valsts komisijas saņēms pēc 30. jūnija, pabalsts tiks izmaksāts ne vēlāk kā desmit darb dienās pēc informācijas saņemšanas.



Par periodu no 12. marta līdz ārkārtējās situācijas beigām palielināts pabalsts par bērnu aizbildnībā: līdz septītajam gadiem – 161,25 eiro mēnesī; no septītajam līdz 18 gadiem – 193,50 eiro mēnesī.

Aizbildņiem, kuriem pabalsts jau piešķirts, VSAĀ summu pārskatīs un starpību izmaksēs ne vēlāk kā līdz 30. jūnijam. Iesniegums nav vajadzīgs.

Ja aizbildnis pabalstu vēl nav pieprasījis, jāraksta iesniegums VSAĀ.

Ja ar celiakiju slimajiem bērniem, kuru vecāki saņēma valsts atbalstu, ārkārtējā situācijā vai trijos mēnešos pēc tam bezdas ārsta izziņā norādītais termiņš, tad tas tiek pagarināts līdz sešiem mēnešiem, bet ne ilgāk kā līdz jaunās izziņas izdošanai. Tas nozīmē, ka VSAĀ turpinās valsts atbalstu izmaksāt bez ārsta izziņas un pieprasījuma.

SPECIĀLISTU VIEDOKĻI

Vai ārkārtējās situācijas mēnešos ģimenēm ar bērniem bija vajadzīga lielāka palīdzība? Kāda?

Situācija nebija kritiska

Kristīne Ivanovska, Kuldīgas novada sociālajā dienestā strādā ar ģimenēm un bērniem:

– Man šķiet, ka atbalsts bija jūtams. Dažādi ziedotāji gan ar pārtikas pakām, gan apģērbu meklēja mūs, bet mēs savukārt atradām klientus, kam to vajadzēja.

Nācies dzirdēt, ka citur, īpaši Rīģā, ģimenēs pastiprinājusies vardarbība, bērnu pamešana novārtā. Kuldīgas novada, manuprāt, kritiskas situācijas nebija. Mūsu darbs neapstājās – pakalpojums turpinājām sniegt tāpat kā pirms krīzes. Mūsu redzeslokā esošajiem varējām pievērst vairāk uzmanības nekā ikdienā. Lai arī bija risks, gājām uz mājām, apskatījām, lai saprastu, kas notiek ar bērniem. Palīdzējām mācībās. Arī skolas palīdzēja, nodrošinot ar mācību līdzek-

ļiem, citas deva pārtikas pakas – arī tas bija liels atspajds. Mēs iesaistījām kustību Paēdušai Latvijai.

Protams, bija tādas ģimenes, kurās dīkstāves vai darba zaudējuma dēļ ienākumi strauji kritās. Novadā ir izmaksāti pabalsti, ģimenes ar bērniem esam izvērtējuši atsevišķas situācijas, lai piešķirtu pabalstus. Vienīgi daļa mūsu klientu visu laiku ir bez darba un regulāriem ienākumiem.

Kas būs tālāk? Visvairāk ceru, ka rudenī bērni varēs normāli iet uz skolu. Ja turpināsies attālinātā mācīšanās, tad gan būs traki, jo vecāki ir ļoti pārguruši. Spriedzi radīja arī tas, ka parasti, kamēr bērni skolā, vecāki varēja izdarīt savus darbus. Tagad viss uz vecāku pleciem. Ļoti liels atspajds ir atvērtie bērnudārzī, nometnes.

Aizbildņi nav novērtēti

Antra Eisaka, Skrudandas novada bāriņtiesas priekšsēde: – Mūsu darbā neparādījās neviens gadījums ar vardarbību ģimenē, ko varētu identificēt kā tieši ārkārtējās situācijas izraisītu. Ar vardarbību bija jāstrādā tikpat, cik iepriekš.

Pašvaldības atbalsts tika trūcīgā un maznodrošinātām ģimenēm, pilnīgi visām daudzbērnu ģimenēm, arī tām, kurām nav statusa. Bērniem bija pārtikas pakas, pilnīgi visiem – katru darbdienu viena eiro ēdināšanas kupons.

Runājot par palielinājumu valsts pabalstam aizbildņiem trim mēnešiem, jāatzīst, ka Latvijā viņi vienalga ir sarežģītā situācijā. Uzskatu, ka aizbildņi nav novērtēti. Vismaz salīdzinot ar audžuģimenēm, aizbildņu finansiālā situācija ir daudz bēdīgāka. Mūsu pašvaldība tiem nekādu atbalstu nesniedza, un nav arī plānots, ka kaut kas mainīsies valsts līmenī.

Konsultē attālināti

Inga Kozlova, Kurzemes ārpusģimenes atbalsta centra AIRI vecākiem vadītāja:

– Sākumā šķīta, ka darba būs mazāk, bet beigās izrādījās, ka vairāk. Visi pārgājām uz attālināto režīmu. Tas bija kaut kas jauns gan darbiniekiem, gan ģimenēm. Paši reizi nedēļā tās apzvanījām, apjautājāmie, kā klājas, kā bērni tiek galā ar mācībām. Kad izveidojām saziņu, vecāki zvanīja arī mums. Iesaistījām speciālistus: vieni strādāja attālināti, citi turpināja pieņemt klātienē.

Visvairāk jautājumu bija par psihoemocionālo stāvokli. Bērni burzījās pa mājām, daudzi attālinātās mācības sākumā uztvēra kā brīvdienas, bet tad saprata, ka sava diena

tomēr jāorganizē. Ne katrs to prot un spēj – vecākiem jāiesaistās. Bērniem pietrūka tikšanās ar vienaudžiem. Tā arī spriedze veidojās. Tagad visi priecīgi, ka skola beigusies, drīkst pulcēties, saspringums pierimīs. Gan jau būs labi!

Mūsu centrā tikko sākušās mācības jaunai potenciālo adoptētāju un audzēveču grupai. Mācības notiks attālināti tāpat kā trīs iepriekšējos mēnešos. Arī atbalsta grupas tikās attālināti, saslēdzot dalībniekus no dažādām vietām Kurzemē. Sapratām, ka šajā ziņā atātlums nav šķērslis, tādēļ turpinām atbalsta grupas organizēt šādi. Cilvēki attālinātās mācības pieņēmuši, un tas devis jaunu pavērsienu, pierādot, ka uz braukšanas rēķina var ietaupīt laiku un naudu.

Kā neapjukt, ja auto pārņem liesmas

Ātra un pareiza rīcība nereti ir tā, kas ļauj izvairīties no smagām sekām, ja pēkšņi aizdegas auto. Par to, kā tad rīkoties, Kurzemnieks sarunājas ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļas vada komandieri, leitnantu Mārci Niperu.

APARĀTS ĒRTĀ VIETĀ

Ceļu satiksmes noteikumi saka: automašīnā obligāti jābūt ugunsdzēsīmajam aparātam. Tam jābūt ne mazākam par 1 kg. Bet, kā uzsver M.Nipers, šādi aparāti nereti ir krietni par mazu. Tādēļ VUGD iesaka autovadītājiem lielākus – vismaz ar 2 kg ugunsdzēsamā pulvera.

Bet ar to viss nebeidzas. Nereti autovadītājs sarkano balonu kaut kur ieliek un pēcāk pat neatceras, kur. Labākajā gadījumā – bagāžas nodalījumā, kas aizkrauts ar citām mantām. Kā iesaka M.Nipers, šis aparāts salonā jānoliek tur, kur tas netraucē. Jaunākajiem auto modeļiem šādas vietas jau ierīkotas rūpnīcā. „Viena no vislabākajām ir zem vadītāja sēdekļa. Tad to var ātri paņemt un likt lietā.”



Automašīnai vajadzētu ugunsdzēsamo aparātu ar vismaz 2 kg pulvera. Standarta aparāti ir par mazu.

Regulāri jāapskata, vai ugunsdzēsamais aparāts darbojas. Ja spiediena mērītājs atrodas zaļajā zonā, viss ir kārtībā.



Ja auto aizdegas, liesmas pilnībā to var pārņemt nepilnā pusstundā.

NEVĒRT VAĻĀ!

Kad pēkšņi pamanāt no motora telpas ceļamies liesmas, jāatceras, ka nekādā gadījumā nedrīkst vērt vaļā motora pārsegu. Tad liesmām pieplūdis papildu skābeklis un tās degs stiprāk. Jācenšas ar ugunsdzēsamā aparāta sastāvu motora telpu piepūst pa šķirbām, mazinot gaisa pieplūdi. Tāpat jārikojas, ja ugunsgrēks sācies salonā: durvis, logi ciet. „Ir bijuši gadījumi, kad šādi ugunsgrēki tiek gandrīz vai apdzēsti,” skaidro Mārcis. „Skābeklis tiek izdedzināts, jauns nepieplūst – uguns noplūk.”

Ja no motora telpas paceļas tikai dūmi, bet liesmu nav, pirmais, kas jādara pēc pārsega atvēršanas: jāatvieno vadi no akumulatora. Vecākiem auto tie būs jāatskrūvē vai jāpārgriež, bet jaunākajiem jau ir sistēma, kas ļauj klemmes noņemt ar vienu rokas kustību.

RISKANTĀS PUDELĪTES

Auto var aizdegties ne tikai tehniskas ķibeles dēļ vien. Dažreiz ugunsgrēka cēlonis ir vai nu salonā atstāta ūdens pudele, vai pie priekšējā loga piekarināta smaržas pudelīte. Kā zināms, ja

saulainā laikā uz tām trāpa saules stari, šķidrums var kļūt par staru laužēju un enerģijas pastiprinātāju – tā veidojas karsējošs stars, kas var aizdedzināt salona apdari. Gluži kā saules stars caur palielināmo stiklu.

VISPIRMS CILVĒKI, TAD MANTAS

Ja auto aizdegas un vadītājs saprot, ka pats nodzēst nevar, vispirms no spēkrata jāevakuē cilvēki. Tad jāzvana uz 112 un vienlaikus, novērtējot situāciju, jāizvēl svarīgākās mantas, no degošā auto jāatkāpjas drošā at-

tālumā un jāsauc ugunsdzēsēji.

Kā uzskata Kuldīgas daļas vada komandieris, būtu jāatgriežas pie kārtības, kad automašīnu tehniskajā apskatē tiktu prasīts atrādīt ugunsdzēsamo aparātu, un jāpārbauda, vai tam nav beidzies derīguma termiņš.

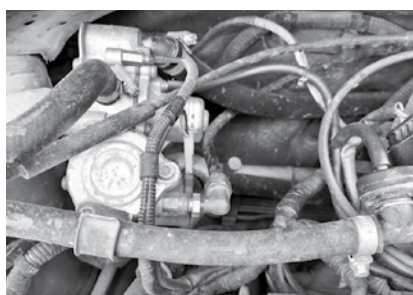
Ja auto aizdedzies, liesmas to pilnībā pārņem 15–25 minūtēs. Degšanas ātrums atkarīgs no auto vecuma un tā, kādi materiāli izmantoti salona apdarē. Bet pats pirmais, kā aizdegšanos nepieļaut, ir cītīgi uzraudzīt tehnisko stāvokli.

Beigti grauzēji, monētas drošinātāju vietā. No kā var aizdegties?

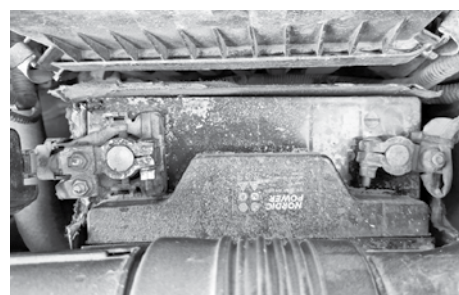
Kā vēsta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta statistika, šogad mūspusē dzēstas jau deviņas degošas automašīnas. Daļu gadījumu var uzskatīt par ļaunprātīgiem, bet, cik un kurus, tas vēl jāpierāda policijai. Savukārt daudzu ugunsnelaimju cēlonis ir auto tehniskās ķibeles. Kādas tās ir?



Ierīkojot autogāzes iekārtu, jāzina, kā vadus pievilkt pareizi. Ja to dara nezinātājs, viņš var sabojāt citus vadus.



Visiem vadiem motortelpā jābūt nostiprinātiem – tie nedrīkst atrasties pārāk tuvu motoram.



Pašam uz savu galvu nevajadzētu iekļūst auto elektrības instalācijā. Labāk lai to dara speciālists.

PAŠI SABOJĀ

Kā galveno iemeslu, kamdēļ auto pēkšņi sāk degt, Kuldīgas servisa *Autoballe* īpašnieks Atis Skuja min cilvēku pašdarbību. Proti, lielu popularitāti ieguvušas gāzes iekārtas, un nereti gadās, ka īpašnieks, lai ietaupītu naudu, to ierīko pats. Bet tas prasa zināšanas. Ja iekārtas ražotas tā, ka pašas tās ir drošas, tad cita lieta ir elektrības vadu pievilksana. Lielākoties to dara pa auto apakšu, un nostiprinot var tikt saurbta elektroinstalācija. „Pietiek ar vienu skrūvi – to ieskrūvējot, tiek bojāti citi elektrības vadi,” skaidro A.Skuja. „Servisa meistari pirms tam palūko, kur ir citi vadi, cilvēks parastais bieži vien to nevīžo darīt, un sekas var būt bēdīgas.”

Dažreiz neuzmanības dēļ tiek sabojāta degvielas caurule. Šādu bojājumu var atrast, bet ar vadiem būs grūti. Ilgstoša dzirksteļošana ne pie kā laba novedīs.

VADI, KĀ PAGADĀS

Arī otrs populārākais cēlonis saistīts ar auto elektrību. Ja spēkratam ir papildu gaismas vai jaudīga audiotehnika, bieži vien īpašnieks atrod pirmos vadus, kuros ir pluss un mīnuss, slēdzas tiem klāt un tad brīnās, kāpēc tie kļūst karsti vai notiek dzirksteļošana. Nav brīnums, jo autoražotāji katrai slodzei paredzējuši atbilstošu vadu. Ja slodze par lielu, tas var uzkarst un aizdegties.

Vēl ir tādi braucēji, kuri izsistos drošinātājus aizstāj ar monētām

vai naglām, bet tas uzskatāms par pilnīgu ārpātū. Ja kāds drošinātājs bieži sāk izdegt, tas ir signāls, ka jāmeklē cēlonis.

„Šādi pašdarbnieki neaizdomājas, ka motortelpā vadi jānovieto pareizi. Tie nedrīkst karāties un būt pārāk tuvu motoram, kas braucot uzkarst,” turpina A.Skuja. „Iedomājieties, ka kāds nenostiprināts vads tur *ļurkājās* un beržas! Agri vai vēlū tas pārvīvēsies un būs *jautrība*.” Ja vads motoram pārāk tuvu, vienā jaukā brīdī izolācija neizturēs un izkusīs. Sekas? Dzirksteļošana un iespējama aizdegšanās.

GRUŽI VENTILĀCIJĀ

Vēl viens cēlonis ir ventilācijas sistēma. Nereti auto saim-

nieki grēko, nepārbaudot salona filtru, kas vismaz reizi gadā jāmaina. Tas aizsērē, motorīnš, kas tam cauri dzen gaisu uz salonu, mokās, izdilst, un var sākties dzirksteļošana. Kā saka A.Skuja, ventilācijas šahtās mēdz sakrāties visneicdomāmākās lietas: putekli, lapas, beigti grauzēji, kam, starp citu, patīk grauzt vadu izolāciju. Ja gaisa caurulē ir šāds kultūrlānis, pietiek ar vienu dzirkstelī, un sarkanais gailis būs klāt.

Jāatceras: ja nav zināšanu, nekāda pašdarbība nav pieļaujama. Turklāt jāraugās, kādā tehniskā stāvoklī ir ne tikai automašīnas ritošā daļa, bet arī elektrības vadi un gaisa piegādes sistēma.



Automašīnas deg pārsvarā Kuldīgas novadā

Šīgada sešos mēnešos Kuldīgas ugunsdzēsēji degošas automašīnas steigušies dzēst deviņas reizes. Cilvēki šajos notikumos nav cietuši.

Vieglā automašīna dega:

- ▶ 22. janvārī Kuldīgā, Annas ielā (8 m²);
- ▶ 13. martā Snēpeles pagastā (6 m²);
- ▶ 24. martā Kuldīgā, Ventspils ielā (6 m²);
- ▶ 7. aprīlī (divas automašīnas) Snēpeles pagastā (10 m²);
- ▶ 12. aprīlī Kuldīgā, Alsungas ielā (3 m²);
- ▶ 26. aprīlī Kabiles pagastā (8 m²);
- ▶ 4. jūnijā Ivdandes pagastā (2 m²);
- ▶ 6. jūnijā Rumbas pagastā (8 m²);
- ▶ 9. jūnijā Alsungas novadā uz ceļa Alsunga–Bērkalni (1,5 m²).

Ja rēķina matemātiski, katru mēnesi vidēji sadeg pusotra automašīna. Skaitlīs gana liels.

SARUNA AR JUBILĀRU

Vajag saskatīt gaišo

„Man vienmēr prieks, ja kādam iet labi,” saka 14. jūnija jubilārs – kuldīdznieks un Klosteres Sv. Pētera luterāņu draudzes priekšnieks Juris Vītols.



Šogad dzimšanas dienā Juris dāvanā saņēmis stikla bumbu, kas ļoti sen izgatavota rūpnīcā Puzes pagasta Stiklos.

RŪPĒJAS PAR BAZNĪCU

Juris dzimis Alsungā, bet vairāk vai mazāk dzīve pavadīta Kuldīgas novadā. Viņš strādājis daudzās vietās: „Pēc specialitātes esmu pāvērsis un profesijā arī strādājis, bet arī pastā, muzejā, tiesā. Pašlaik algotu darbu nestrādāju, bet esmu no tiem, kas, ja vajag, dara ne to vien.

Kopš 1986. gada esmu saistīts ar luterāņu baznīcu: sākumā biju draudzes loceklis, vēlāk kļuva par priekšnieku. 1989. gadā biju draudzes priekšnieks Kuldīgas Svētās Katrīnas, vēlāk Īvandes baznīcā, bet no 2003. gada – Klosteres draudzē Turlavā. Mani pienākumi ir rūpēties, lai baznīcā viss kārtībā. Izantoju visas iespējas, piedalos projektos. Pašmācībā esmu apguvis ērģel spēli.”

DĀVANĀ SENI FOTO UN STIKLA BUMBA

„Kad biju jaunāks, savā dzimšanas dienā rīkoju svinības, bet

tagad tā mierīgi. Protams, draugi un paziņas zvana un apsveic.” Visinteresantāko dāvanu J.Vītols saņēmis šogad: „Ar Oškalnu ģimeni iepazīnos nejausi. Eduards Oškalns savulaik bija Katrīnas baznīcas un rātsnama pulksteņa restaurators, un viņš man iemācīja, kā ar baznīcas pulksteni jāprietas. Iepazīnos ar viņa ģimeni, un, uz ielas satiekot, varējam aprunāties.

Eduards jau mūžībā, bet vārds pa vārdam ar viņa sievu Mariju, un noskaidroju, ka agrāk ģimene Kaļķu ielā dzīvojusi tajā mājā, kurā pašlaik dzīvoju es. Eduarda māsa Mirdza atrada un iedeva

man vecās fotogrāfijas. Pēc tām ap māju taps žogs. Varbūt neraksturīgi šībrīža Kuldīgai, bet divu metru dēļu žogs būs tieši tāds, kāds bijis. Otrā māsa Dzidra šogad man uzdāvināja stikla bumbu, kas tapusi stikla rūpnīcā tagadējā Ventpils novada Puzes pagastā. Pēc Pirmā pasaules kara tur strādāja kāda pagasta meitene. 1920. gadā stikla fabrika likvidēta, un neilgi pirms aiziešanas 97 gadu vecumā bumbu viņa uzdāvināja Dzidrai, kurai tuvojās 90 un kura šogad to atdāvināja man. Saka, ka smiltis stiklam ņemtas no Riečupes smilšu alām.”



14. jūnija jubilārs Juris Vītols uzskata, ka jādzīvo uz pozitīvas nots.

dzimtas, gan sastaptajiem cilvēkiem. Man izveidojusies vesela kolekcija. Vēl viens vaļasprieks ir kolekcionēt dziesmu lapiņas no pasākumiem baznīcās. Tā ir vēsture par visu, kas un kad ir noticis.”

DAUDZ ATKARĪGS NO PAŠA

J.Vītols izaudzinājis meitu Kati, kura Latvijas Lauksaimniecības universitātē studē dizainu: „Esmu viņai vienmēr teicis: „Tas, ko tu studē, ir priekš tevis.” Neesmu neko uzspiedis – jādara tas, kas pašai patīk.” Sieva Daiga strādājot Anglijā internetveikalā pie pakāšanas: „Dzīve sagriezās tā, ka sieva izlēma Anglijā pieskatīt vienai sievietei bērnu, vēlāk sāka strādāt vēl vienā darbā. Sapelnīja naudu, atbrauca atpakaļ, bet Kuldīgā darbu nevarēja dabūt un atrada to Liepājā. Sākām tur dzīvot, bet alga nebija pat minimālā. Tā nu sieva aizbrauca atpakaļ – prom jau vairāk nekā piecus gadus. Esmu bijis ciemos un sapratis, ka tā nav mana zeme, tāpēc esmu šeit.”

Jubilārs piebilst: „Daudz atkarīgs no mums pašiem. No cilvēkiem dažreiz dzirdu, ka viss ir slikti, bet nevajag pašam būt tam sliktuma centram – tad viss sliktais ap tevi arī pulcējas. Cilvēkos vajag saskatīt gaišo, tad dzīve ir labāka.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 10. līdz 17. jūnijam piedzimušas piecas meitenes un pieci puikas. Divām meitenītēm dots vārds Marta, pārējiem bērniem – šādi vārdi: Luīze, Kerija, Karīna, Teodors, Jēkabs, Ārends, Kārlis, Krišjānis.

DĀRZA DARBI



No 19. jūnija līdz 3. jūlijam

Ārija Rudlapa, agronome

19., 20. jūnijs. Sakņu dienas. Sēj vasaras otrajai pusei piemērotas redīsu šķirnes un melnos rutkus. Stāda kāļus, galda bietes, kolrābjus. Mēslo sakņaugus. Ja vajag, stāda kokus no konteineriem. Apstrādā augsni. Ierok sētām stabus, klāj celiņus, nostiprina nogāzes. Pārjauc komposta kaudzes.

21. jūnijs. Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīga diena. Taču piemērota ravēšanai un nezāļu pļaušanai.

22. jūnijs. Ziedu diena. Stāda vasaras puķes. Sēj nektāraugus. Vāc ārstniecības augus un sien pirtsslotas. Sakopj puķu dobes, novācot vecos ziedus, bojātās lapas. Norok tulpu un narcīšu sīpolus. Pēdējās var arī pārstādīt no dobes dobe. Lasa ogas, gatavo ievārījumu, sien sieru un cep raušus Līgo vakaram.

23., 24. jūnijs. Lapu dienas. Laista augus, kur tas nepieciešams. Atkārtoti sēj garšaugus, dilles, rukolu, baziliku. Var sēt skābe-

nes un lapu pētersīļus nākamajam pavasarim; ja vajag, arī zālājus un zaļmēslojuma augus. Pastāvīgā vietā stāda hostas un dekoratīvās stiebrzāles no konteineriem.

25., 26. jūnijs. Augļu dienas. Lasa ogas, gatavo ievārījumu. Kopj gurķus un tomātus.

27., 28., 29. jūnijs. Sakņu dienas. Sēj melnos rutkus, vasaras otrajai pusei piemērotus redīsus, rāceņus, turnepšus. Stāda bietes, kāļus un kolrābjus ar iepriekš izaudzētiem dēstiem. Pastāvīgā vietā stāda augus no konteineriem. Pavairo ar spraudņiem un noliektniem.

30. jūnijs. Sēšanai, stādīšanai un augu apgriešanai nelabvēlīga diena. Ravē, pļauj nezāles, ierobežo kaitēkļus.

1. jūlijs. Ziedu diena. Apkopj puķu dobes, apgriez vecos ziedus un sēklu aizmetņus. Tukšumus dobēs aizpilda ar viengadīgo puķu stādiem. Sēj nektāraugus. Mēslo ziedošos augus. Pļauj zālienus, cērp dzīvžogus. Vāc ārstniecības augus un sien pirtssotas.

2., 3. jūlijs. Lapu dienas. Sēj garšaugus rudens pusei un zaļmēslojuma augus. Apļauj jaunus zālājus. Augus laista.

ATTIECĪBAS

Stress: saprast, kas tieši to rada



Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Vispirms droši vien jāsaprot, par ko īsti ir stress. Vai tas ir darba apjoms, intensitāte un prasības? Vai tas, ka jāstrādā ar citiem? Varbūt vēl kāds cits iemesls.

PAKĀPENISKI ĶERTIES PIE DARBA

Ja darba daudzums un prasības ir tās, kas rada stresu, tad mans ieteikums būtu apsēsties un konstruktīvi padomāt, ko prasa tieši no jums, kāda ir jūsu atbildība, kāds ir darbu saraksts. Var pat to visu sarakstīt vienā stabiņā uz lapas. Un pretī tam likt sarakstu ar to, kādi ir jūsu resursi, lai to paveiktu. Vai esat kompetents to paveikt? Vai objektīvi ir pietiekami daudz laika, lai prasīto izdarītu? Vai par visu esat atbildīgs tikai jūs pats, vai ir pieejams atbalsts? Vai ir kādi procesi vai darba daļas, kas nav no jums atkarīgas un kurās jāgaida citu cilvēku iesaiste, aktivitāte, padarītājs? Ja, tā mierīgi paskatoties uz abiem

Strādājot komandā, stress ir neizbēgams. Bet mūsdienu darba forma arvien vairāk ir dažādi projekti, kuros esi spiests strādāt kopā ar citiem un kur termiņš deg. Vai ir kādi paņēmieni, kā ar to tikt galā?

sarakstiem, tie salāgojas, šķiet sabalansēti un reālistiski, atliek tikai, nosakot prioritātes un salāgojot savu laiku grafiku, pakāpeniski ķerties pie darba.

Tikai pat šādā situācijā neaizmirstiet parūpēties par sevi – veltiet pietiekami daudz laika arī atpūtai, lai ir laiks (kaut pāris stundu dienā), kurā pilnībā nedomājat par darbiem, atjaunojaties, izpriecājaties, izgulāties (vismaz septiņas stundas), un tad ar jaunu sparū atkal ķerieties pie darba!

Atpūtas un atjaunošanās veidi gan katram pašam jāmeklē savi: kādam patīk sportot, citam taborēt, citam makšķerēt, paskatīties seriālus, pavadīt laiku ar draugiem, rūpēties par ģimeni.

JA PRASĪBAS PAR AUGSTU

Taču, ja abi saraksti jau no pašas sākuma šķiet nesalāgojami un prasību ir vairāk, nekā jūs, pazīstot sevi, spēsiet izpildīt, izturēt, nodrošināt, tad situācija ir sarežģītāka. Tad pastāv izdegšanas risks. Es ieteiktu jau laikus par grūtībām runāt, meklēt atbalstu, mazināt blakus lietas, varbūt atteikties no kādas sadaļas, kurā galīgi nejutaties pie-

mērots. Un vēl vairāk domāt par to, ka starplaikos būs jāatpūšas.

JA STRESS IR NO CITIEM

Ja trauksmi rada tas, ka būs jāstrādā ar citiem cilvēkiem, tad jāsaprot, ka problēma ir vēl piņķerīgāka. Mēs tomēr esam sociālas būtnes, un mūsos ir savā ziņā iekodēta vajadzība būt attiecībās, sadarboties. Citādi gadījumā gaitā cilvēce nebūtu izdzīvojusi un sasniegusi tik daudz. Ja saskarsme un sadarbība rada stresu, iespējams, ir kādi personīgi jautājumi, kas vislabāk tomēr pārrunājami un izpētāmi psihoterapeita vai psihologa kabinetā. Ja tas nav iespējams, var izrunāties ar kādu uzticamu draugu vai kolēģi. Var lūgt arī pārdomas par sevi, savu raksturu, temperamentu, attiecībām ar cilvēkiem vispār. Var padomāt, kā veidojušās pašas pirmās attiecības dzīvē – ar vecākiem. Daudz ko par saskarsmi un sadarbību ar citiem mēs neapziņāti iemācāmies tieši no šīm attiecībām. Pats galvenais ir tas, ka jūs par to vispār domājat un interesējaties. Tad jau piemērotākais ceļš pakāpeniski atradīsies.

MANA AIZRAUŠANĀS

No idejas līdz pilij

Monta Bērziņa (Jauno žurnālistu skola)

Jaunā kuldīdzniece Krista Drulle, mācoties Liepājas mākslas, mūzikas un dizaina vidusskolas 3. kursā par vizuālā tēla stilisti, jau īstenojusi vairākas drosmīgas ieceres. Viena no tām – fotosesija Rundāles pilī.



Kristas veidotā frizūra un grims fotosesijai Rundāles pilī. Modele – kursabiedrene Anna Lendele.

Topošā stiliste Krista Drulle kopā ar modeli Agniju Polozu pagājušogad izstādē *Baltic Beauty*. Tēla nosaukums – *Lietus nolijis*.



Kristas Drulles arhīva foto

Redzēju feisbukā, ka esi trenējusi roku modeles grimēšanā Rundāles pilī. Kādam nolūkam tas tapa?

Fotosesija notika jau pagājušajā gadā. Tas bija skolas uzdevums kompozīcijā – veidot fotosesiju kāda vēsturiska perioda stilizācijā. Es izvēlējos rokoko laikmetu. No sākuma tā likās nereāla ideja, bet es vienalga pastāstīju skolotājam, ka varētu fotosesiju rīkot Rundāles pilī. Skolotāja sāka sarunas ar skolu, vai tas būtu iespējams. Skola piekrita un samaksāja ceļa izdevumus. Rundāles pilī veidoju grīmu un frizūru savai kursabiedrenei no citas nodaļas, un tur notika pati fotosesija. Beigās tapa video kā mūsu skolas stilistu nodaļas prezentācija.

Vēl esmu dzirdējusi, ka pati piedalījies veikalu tīkla *Drogas* konkursā „*Drogu*” vēstnese. Kas tajā bija jādara, un kā tev veicās?

Tas arī bija interesants process. Martā *Drogu* instagrama profilā ieraudzīju, ka ir tāds konkurss. Domāju, kāpēc gan nepamēģināt. Man patīk veidot spilgtus un krāsainus meikapus. Uzrakstīju pieteikumu, kam klāt bija jāaizsūtīta bildes un video. Vienu dienu man e-pastā uzrakstīja, ka esam piecas meitenes, kas ir izvēlētas. Nezinu, cik bijām, bet teica, ka ļoti daudz. Tālāk man atsūtīja kosmētiku, un tapa video ar manis izvēlēto grīmu. Par vēstnesi neklūvu, bet pieredze ir vērtīga.

Kur sākums tavai interesei par kosmētiku un stilu?

Tas jau nācis no pašas bērnības. Man vienmēr ir patīcis pucēties. No sākuma vispār nedomāju, ka varētu kaut ko tādu darīt. Gribēju kļūt par ekonomisti vai strādāt ar papīriem biroja darbā. Bet 9. klasē sapratu, ka biroji un rutīna mani neinteresē – man vajag kaut ko aktīvu un interesantu.

Kādi priekšmeti tiek mācīti tavā specialitātē?

Sākumā nezināju, kādā nodaļā gribu mācīties. Mani interesēja fotodizains, reklāmas dizains un vizuālā tēla stilista profesija. Tagad mācos vizuālā tēla stilistu nodaļā. Apgūstu gan frizieres darbu, gan imidždizainu, dekoratīvo kosmēti-

ku un grīma pamatus, arī materiālmācību, kompozīciju, skicēšanu, grafisko dizainu. Neizpaliek arī vidusskolas priekšmeti.

Kuri priekšmeti liekas grūtāki: profesionālie vai vidusskolas?

Sarežģītāki noteikti ir profesionālie, bet tādā ziņā, ka jāiegulda vairāk darba, lai kaut ko radītu. No vidusskolas priekšmetiem galvenie ir matemātika, latviešu valoda, angļu valoda, ekonomika, sports.

Kas tev ir sagādājis grūtības skolā un pašas izaugsme?

Grūtības sagādā bailes pieļaut kādu kļūdu, izdarīt kaut ko nepareizu. Tā ir tāda iekšējā cīņa ar sevi – nebaidīties un pieņemt izaicinājumus un iespējas, kuras dzīve man sniedz, nelaist neko garām.

Kas ir tavs lielākais sasniegums?

Lielākais ir pagājušajā gadā Rīgā izstādē *Baltic Beauty*. Es tajā piedalījos meikapa konkursā, kurā bija jāveido kāds fantāzijas tēls. Es veidoju tēlu ar nosaukumu *Lietus nolijis*. Lai tur nonāktu, skolā notika konkurss, pēc kura mani izvirzīja tālāk. Tas bija liels izaicinājums un arī stress, jo tika ieguldīts liels darbs un daudz laika, lai tēlu izveidotu un vairākas reizes trenētos to atkārtot. Es ieguva firmas *Schwarzkopf* simpātiju balvu.

Kam tu ieteiktu mācīties savā skolā?

Ieteiktu nākt tad, ja interesē māksla, gribas radoši izpausties. Var visu apskatīt skolas *Face-*

book kontā, mājaslapā. Rīkojam izstādes, atvērto durvju dienas.

Kur tu sevi redzi pēc dažiem gadiem?

Es gribētu savu nākotni saistīt ar meikapu, jo man tiešām ļoti patīk veidot dažādus tēlus. Kopš sāku mācīties, mans sapnis ir atvērt savu salonu, kurā sievietēm būtu iespēja nākt un sapucēties.

Vai jaunām meitenēm dekoratīvā kosmētika vispār vajadzīga? Varbūt pietiek ar dabisko skaistumu?

Tas, manuprāt, ir jautājums ar divām pusēm. Ir labi parādīt dabisko skaistumu, bet uzskatu, ka dekoratīvā kosmētika palīdz to izcelt.

Kā tu ieteiktu meitenēm kosmētiku izmantot?

Es ieteiktu sākt ar lūpām un skropstām. Neieteiktu jaunā vecumā aizrauties ar pārlietu daudzumu kosmētikas.

Tagad pasaulē runā par ekoloģiju. Vai kosmētikā un apģērbos tev ir svarīgi, ka tie nāk no dabas un nav nevajadzīgu ķīmisko piemaisījumu?

Es tam uzmanību pievēršu. Iegādājoties preces, lasu to sastāvu. Ja ir tāda iespēja, izvēlos tos, kas ir draudzīgāki dabai. Un ir arī labi, ka otrreiz var izmantot apģērbu.

Kāds atbalsts tavā nodarbē nāk no ģimenes?

Šis nav tas lētākais prieks, un no ģimenes ir liela finansiāla palīdzība. Par to varu teikt milzīgu paldies. Jūtu arī morālo atbalstu.

PRIEKA AVOTI



Pirmajā vietā vienmēr ģimene

Elizabete Rublāne (Jauno žurnālistu skola)
Enijas Grētas Filippovas arhīva foto

Kuldīdzniece Enija Grēta Filippova tikko beigusi V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 11. klasi. Vislielāko prieku viņai sagādā laiks kopā ar vecvecmāmiņu, suņu mīlestība un garas pastaigas, kas ļauj atslēgt domas pēc nogurdinošas dienas.



ĢIMENE

„Lai gan esmu vienīgais bērns, man nekad nav garlaicīgi. Man ir kupls māsiņu un brālēņu pulks, un ar viņiem esmu uzaugusi. Ģimene man vienmēr pirmajā vietā. Ar to kopā pavadītais laiks tik tiešām ir ļoti dārgs, īpaši ar vecvecmāmiņu Veltu Sproģi. Vienmēr esmu uzskatījusi, ka daudz varu mācīties ģimenē. Tur jūtos vislabāk, jo zinu, ka mani uzklausa un atbalstīs.”

SUŅI

„Mūsu ģimeni papildina suņu meitenes Ronda un Reda, kā arī suņu puika Argo. Vairs nevarētu iedomāties ikdienu bez četrkājainajiem draugiem, kas mani sagaida no skolas. Tie pilnīgi noteikti var uzlabot dienu, ja liekas, ka tā nav izdevusies. Prieks, kas dzirkstī suņu acīs, uzreiz sasilda sirdi pat tad, ja tā bijusi nomākta.”



GRĀMATAS

„Mani ļoti aizrauj lasīšana. Reizēm varu tā pavadīt visu dienu. Grāmatas ir mana meditācija, jo tā atslābina. Bieži tajās rodu iedvesmu un smeļos spēkus turpināt iesākto. Mūsdienās grāmatu iespējas daudzi vairs nenovērtē, taču tās ne tikai paplašina pasaules redzējumu, bet arī bagātina valodu, uzlabo iztēli.”

DABA

„Mani fascinē dabas skaistums. Lai gan dzīvoju pilsētā, man patīk šad tad aizbraukt uz laukiem vai vienkārši pastaigāt gar Ventas krastu ar suņiem. Tieši tā vislabāk izdodas izvēdināt galvu, atslābināties pēc grūtas dienas.”

MŪZIKA

„Esmu beigusi Kuldīgas mūzikas skolas vijoles klasi. Šī skola iemācījusi pacietību un vēlmi nepadoties. Ne vienmēr viss iznāk ar pirmo reizi, taču jāmēģina, līdz izdodas. Kādreiz domāju, ka pabeigšu mūzikas skolu un ar to mans ceļš mūzikas pasaulē beigsies, taču tā nav. Mūzika palīdz koncentrēties, sakārtot domas. Uznāk brīži, kad rokas pašas sniedzas pēc vijoles un vecajām notīm. Mūzika kļuvusi par neatņemamu manis pašas daļu.”



SKOLA

„To esmu mainījusi divas reizes. Pašlaik mācos Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā un pilnīgi noteikti esmu atradusi savu īsto. Lai gan ar mācību apjomu reizēm grūti tikt galā, beigu beigās tas ir tā vērts, jo pašai gandarījums. Ikdienu daudz interesantāku padara arī klasesbiedri un audzinātāja Daiga Strupule-Buka, ar kuru veidojam lielisku komandu.”

DRAUGI

„Draugi ir kā otra ģimene. Gadiem ejot, šis loks pamatīgi mainījies. Paši tuvākie ar mani ir septiņus gadus un ilgāk. Esam pārdzīvojuši dažādus notikumus, un tas pierādījis, ka man apkārt ir īstie cilvēki, kuri gatavi doties pašos neticamākajos piedzīvojumos un teikt *jā*, neuzdodot simtiem jautājumu.”

PASĀKUMI



Kuldīgā

Vecpilsētas koncertzālē

(sporta skolas pagalmā, Kalna ielā 6): 19.VI 19.00 Elza Rozentāle un etnodzeza grupa *Burmani*; 26.VI 19.00 Kristīne Kārkle-Kalniņa, Marts Kristiāns Kalniņš un Edgars Kārklis ar programmu *Dziesmu stāsti*; 3.VII 19.00 Valters Pūce (čells), Dainis Tenis (klavieres) programmā *Bez elektrības*; 10.VII 19.00 Toms Mikāls un Evija Vēbere koncertā *Viņu dzīvoja*. Biļetes *Biļešu paradīzē*.

Brīvdabas kino Pilsētas dārzā

20.VI 23.30 *Pilsāta pi upis (Pilsāta pie upes)*; rež. V.Kairiņš, 2020); 27.VI 23.30 *Jelgava 94* (rež. J.Ābele, 2019); 4.VII 23.30 *Klejotāji* (rež. M.Kaža, 2020).

Pilsētvidē 26., 27.VI mākslas akcija *Septiņi gulētāji*.

ĒDOLĒ

21.VI 20.00 vasaras saulgrieži pie Dzirnava ezera ar pārsteigumu uz saliņas.

GUDENIEKOS

Pie Basu tautas nama 21.VI 19.00 ielīgošana *Visas labas Jāņu zāles*. **Basu tautas namā** ekspozīcija *Suitu godi*, jāiesakās pa tālr. 29266724.

KABILĒ

Estrādē 23.VI 22.00 ugunskurs un dejas ar grupu *Saulvējā*.

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā 20.VI 11.00 darbnīca *Uzpin savu Jāņu vainagu*. **Vilgāles estrādē** 21.VI 20.00 koncertā piedalās Liepājas teātra aktieris Viktors Ellers un pianists Normunds Kalniņš.

LAIDOS

Laidu bibliotēkā Emīlijas Maļinovskas darbu izstāde *Izšuvumi uz papīra*.

Sermītes bibliotēkā sermītnieka Mārtiņa Pizika gleznas – veļtījums

zīmēšanas skolotājam Jānim Klucim.

PADURĒ

21.VI 18.00 vasaras saulgrieži: tiks pīti vainagi, iedegts ugunskurs, 19.00 uzstāsies Padures sieviešu vokāli instrumentālais ansamblis *Harmonija*, Rūta Ķergalve (bass, ģitāra) un Mārcis Gegusts (perkusijas).

PELČOS

21.VI pasākums *Līgo Ābeļciems, Līgo Pelči*: pagasta ansamblis *Avots* brauks visus aplīgot ar skanīgām dziesmām: Ābeļciemā no 12.00, Pelču centrā ap 13.30.

RENDĀ

Estrādē 20.VI 18.00 dziedātāja Kaspara Markševica koncerts *Visam ir savs laiks*.

RUMBĀ

20.VI *Siera dižošanās*: 11.00 pagasta pārvaldes zālē darbnīca *Pērļu vainadzīņi*; 17.00 *Bukaišos* netradicionālās siera uzkodas taps kopā ar Santu Misiņu, būs Saldus akordeonistu Indras un Ineses koncerts. No 20. līdz 26.VI Mežvaldē un Ventas ciemā orientēšanās spēle bērniem *Rudzupuķēs*.

SNĒPELĒ

Daudzdzīvokļu māju pagalmā 23.VI 17.00 Līgo vakara ieskaņā kapela *Kā ir, tā ir* uzstāsies kopā ar amatiereteātri, būs Līgo un Jāņu godināšana.

TURLAVĀ

Pagasta centrā 15.–22.VI *Līgo noslēpums*: izliktas burkas ar tautasdziesmām un mīklām, kas pierakstītas Turlavā. Atminējumus sūtīt pa tālr. 26263960. Pareizo atbilžu autoriem balvas.

Dižgailju parka estrādē 23.VI 18.00 Līgo vakara koncertā spēlēs *Aizezeres muzikanti* no Kokneses, būs ugunskurs, dziesmas un rituāli kopā ar kapelu.

VĀRMĒ

Daudzdzīvokļu māju pagalmā 27.VI 18.00 Matkules amatiereteātra izrāde – Leldes Stumbres *Burvīgie blēži* (rež. Maija Zilberta).



SKRUNDĀ

Kultūras namā 20.VI 18.00, 21.00 Jāņa Buķeļa solokonzerts savējiem *Rīts*.

jiem *Rīts*.

Tirgus laukumā 21.VI 9.00–13.00 krāmu tirdziņš; 23.VI 9.00–12.00 zaļu tirgus, no 10.00 dziesmas un danči ar kapelu *Luste*.

Vidusskolas smilšu laukumos 22.VI 10.30 pludmales volejbols ģimenēm.

ANTUĻOS

Bibliotēkā Edgara Pāvila varžu figūriņu kolekcija.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 15.–20.VI fotoorientēšanās ar uzdevumiem *Esi vērtīgs Nīkrāces pagastā*.

RANKOS

Bibliotēkā izstāde *Dažādi vadu pīnumi*.



Alsungas novadā

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā Gata Mārtiņa Bezdelīgas un *Saules lietu/Ditas Zagorskas* darbu izstāde *Katram savs stāsts*.

Pasta laukumā 21.VI 12.00–16.00 suitu tirgus.

Ielīgošana ar *Suitu sievām, Suitu vīriem, Suitu dūdeniekiem* 23.VI: 10.00 centra laukumā, 10.30 Būcmaņciemā (pie *Dižarājiem*) un pie Dienvidstacijas, 11.15 Balandē (pie *Dreimaņiem*) un Bērzkalnās pie *Stirnām*, 11.45 Almālē.

KINO

Kuldīgas kultūras centra kinozālē

20.VI 18.00, 21.VI 17.00, 25.VI 18.30 ASV šausmu un mistikas filma *Puika: Brāmsa lāsts*. Režisors Viljamss Brents Bells. Lomās: Keitija Holmsa, Ralfs Inesons, Oveins Jomens, Kristofers Konverijs u.c. Kāda angļu ģimene apmetas uz dzīvi Hīlšīras savrupmājā – senā, noslēpumainā ēkā. Viņu mazais dēls drīz vien iedraudzējas ar neparastu porcelāna lelli, kas izskatās gluži kā dzīva.



IZSTĀDES

Muzejā pamatekspozīcija *Turīga kuldīdznieka dzīvoklis 20. gadsimta sākumā* un *Kuldīga pirms mums; ledvesmojošā Kuldīga 19.–21. gadsimta gleznās un grafikā* un *Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture*.

Mākslas namā līdz 12.VII Kuldīgas mākslas skolas diplomdarbi.

Mākslinieku rezidences galerijā līdz 12.VII izstāde *Ikonas*.

Vecajā rātsnamā Sigitas Pļaviņas darbu izstāde *Harmonija*.

Adatu tornī industriālā mantojuma ekspozīcija par adatām.

Līvijas Rezevskas izstāžu zālē pastāvīgā ekspozīcija; 2. stāvā Inetas Freidenfeldes, Martas Jurjānes, Elīnas Alkas Rikmanes, Evijas Rudzītes un Laumas Palmbahas ikonas, gleznas un grafika.

Kuldīgas bibliotēkā literatūras izstāde *Skani mūzikā!, Līgodiena atnākusi*; 2. stāvā Laura Kalniņa fotoizstāde *Mans skatījums*, bērnu literatūras centrā grāmatu izstāde *Mārim Čaklajam – 80, Jāņu dienu gaidāmi*.

MŪZIKA DABĀ

Trīs piedzīvojumi Kalnansu purvā

Ar trim romantiskiem koncertiem gada īsāko nakti sagaidīt un pavadīt Kabiles pagasta Kalnansu purvā – uz to pasākumu ciklā *Vasaras stāsts purvā* aicina Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs.

20. jūnijā 21.30 uz ezerā peldošas skatuves muzicēs ģitārists Kaspars Zemītis, klausītāji sēdēs uz laipas vai uz SUP dēļa ezera vidū. Apmeklētāji tiks sagaidīti ar vakara dzērienu, un pirms tumsas būs viegla vakariņa. Bet šis koncerts jau izpārdots.

21. jūnijā 4.00 Kalnansu purvā agri var sagaidīt saullēktu un dienu ievibrēt, klausoties maģiskajās gongu skaņās Marijas Mežeckas vadībā. Laikus jāieņem vietas uz laipas vai SUP dēļa. Saulei ceļoties augstāk, būs brokastis. **21. jūnijā 21.30** uz ezera skatuves muzikālu pavadījumu saulrietam spēlēs čellists Mareks Radzēvičs. Arī tad klausītājus gaidīs kāds gardums. Dalība pasākumos – no 16 gadiem. Biļetes: www.bilesuserviss.lv.

REKLĀMA

Liepāja

"Līgo Liepājā"
23. jūnijā 21:00
Svētku programma "ReTV" televīzijā,
"Rietumu radio", Facebook Liepāja.lv

KONCERTS
ar dziesmām no latviešu kinofilmām un teātra izrādēm. Piedalās dziedošie aktieri Dita Lūriņa-Egliena, Mārtiņš Egliens, Everita Pjata-Gertnere, Viktors Ellers un mūziķu grupa Jāņa Strazda vadībā

UGUNS RITUĀLS
ar postfolka apvienību "Saulē i' tuvāk"

BALLE
ar grupu "Tālbraucēji"

SKATIES UN KLAUSIES ARĪ
www.retv.lv un www.rietumradio.lv
Atkārtojums 24. jūnijā 9:00 "ReTV" televīzijā
Rīko: Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs, Liepājas Kultūras pārvalde

www.liepaja.lv/kultura

KURZEMĒ

VENTSPILĪ

20.VI 10.00 tirgus laukumā ielīgošana ar dziesmu ansambli *Ventiņi*, folkloras kopu *Laipa*, pūtēju orķestri *Ventspils*, sieviešu kori *Lība* un vokālo ansambli *Rudens roze*.

Usmas tautas nama dārzā 21.VI 20.30 muzikāli izklaidējošs uzvedums *Pētera Pustumcāna nedienas pirms Līgo svētkiem*.

Puzes mazajā parkā 22.VI 19.00 ielīgošana ar amatiereteātri *Un tā tājāk* un folkloras kopu *Sītava*.

TALSOS

20.VI no 9.30 tautas nama ķēniņmeitas dosies muzikāli jautrā braucienā *Līgo, mani Talsi, līgo*; 13.30 Pilsētas laukumā – ekoloģiskās mūzikas grupa *Ducele*.

SALDŪ

Lielajā ielā 1, O.Kalpaka laukumā 20.VI 10.00 tūrisma automotorallijs *Līgo Saldus 2020*.

Lai ligojam droši

Ko darīt, lai ligošana būtu droša, stāsta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kuldīgas daļas inspektors, leitnants Rio Roberts Gūtšmits.

VĪRUSS NAV PAZUDIS – IEVĒRO DISTANCI!

Rūpīgi jāapsver, kur un kādas svinības apmeklēt, cik kupls būs viesu pulks, vai tas būs droši. Jāatceras par divu metru distanci no citiem līgotājiem, jādezinficē rokas. Noderēs neliela dezinfekcijas līdzekļa pudelīte kabatā vai somiņā.

ATCERIES ADRESI!

Ja notiek nelaime un cilvēki zvina glābējiem, daudzi nevar precīzi pateikt, kur atrodas, sevišķi tad, ja svinības notiek svešā vietā. Tādēļ noskaidro, kurā novadā vai pagastā notiks svinēšana, kāds ir tuvākās pieturas vai māju nosaukums.

PAREIZA UGUNSKURA VIETA

Pirms uguni iekurt, vajadzētu vietu vai nu aplikt ar akmeņiem, ķieģeļiem, vai apkārt aprakt zemes kārtu. Ap sārta der izplaut zāli, lai kāds pārlietu sasvinējies nesapītos. Blakus jānoliek vairāki spaiņi ar ūdeni. Tie noderēs gan uguns apdzēšanai, gan citai situācijai. Ugunsroku ierīko ne tuvāk par 5 m no ēkām, žogiem. Ja ir liels vējš, jāpārceļ vēl tālāk. Nesvilini visu, kas pa rokai! Plastmasa, gumija u.c. vielas radīs kodīgus, kaitīgus dūmus.

PIRMS CEPT GAĻU

Ja malīte top uz grila, arī tas jānovieto tā, lai karstums vai liesmas neskar ēkas. Iekurini pareizi!

- 2017. gadā Jāņu brīvdienās ugunsgrēkā gāja bojā divi cilvēki, no ūdens izcelti trīs bojāgājušie.
- 2018. gadā no ūdens izvilkti trīs bojāgājušie.
- Pērn ugunsgrēkā cieta viens, no ūdens izcelti četri bojāgājušie.

Šajos Jāņos atceries par 2 m distanci, jo saslimšana Covid-19 nav izzudusi!



zi! Kurināmais jāaplejš ar speciālu degšķidrumu, jāpagaida, kad tas sasūcas, uzmanīgi jāaizdedzina un tikai tad jācep gaļa. Šo darbu nedrīkst uzticēt maziem bērniem!

BĒRNI IR PRIORITĀTE

Mazie atpūtnieki vienmēr jāuzmana, vai nav izdomājuši bīstamu nodarbošanos. Bērniem jāuztic kāds darbs – pīt vainagus vai palīdzēt klāt

galdu, lai nav laika nedarbiem.

IR IEDZERTS? NEBRAUC UN NEPELDIES!

Daudziem ir vēlme Līgo naktī peldēties. Bet – vai peldvieta ir zināma, un vai nav pārāk daudz lietots alkohols? Iespējams, pārlietu iereibušam noderēs pie ugunsroku noliktie spaiņi ar vēsu

ūdeni – viesi var savstarpēji apļauties. Tas novērsīs domas no peldes un atvēsinās. Vizinoties ar laivu, jāuzvelk glābšanas veste. Bērniem līdz 12 gadiem tā ir obligāta. Pirms sākt līgot, svinētāji var visu auto atslēgas ielikt kastītē un nolikt tādā vietā, kuru zina tikai viens apzinīgs cilvēks.

Alberta Dintera teksts un foto

GALDĀ

Alberta Dintera teksts un foto

Gurķa, kazas siera un kaņepju uzskoda

Lai pacienātu jāpūbērnus ar ko neparastāku, dažādu uzskodu meistare Santa Misiņa no Gudeniekiem piedāvā variantu ar kazas sieru.

„Šīs uzskodas saderēs ar visu to, ko parasti ceļ Līgo svētku galdā. Vajadzēs divus trīs mazsālītus, svaigus vai marinētus gurķus, 100 g mīkstā kazas siera vai krēmsiera, 40 g apgrauzdētu un smalki samaltu kaņepju sēklu ar divām ēdamkarotēm kaņepju vai citas eļļas, dārzeņu sausmaizītes vai rupjmaizi. Noderēs svaiga ozola lapiņa, upēņu lapiņa, kāds ēdams pļavas ziedīšs vai odziņa no dārza.

Kaņepju sēklas apgrauzdē uz vidējas uguns. Ja mājās ir elektriskā vai indukcijas plīts, arī tad vidējā karstumā. Grauzdē, līdz sēkliņas sāk lēkāt pa pannu. Tad smalki samal kopā ar eļļu lai izveidojas šķidrās mērce konsistence, un kārtīgi samaisa ar kazas sieru.



Santa Misiņa, kura rīko arī radošās darbnīcas, šoreiz Jāņu galdam piedāvā kazas siera uzskodu.

Gurķus sagriež biežās ripās, jo tās kalpos kā pamatnes. Uz tām liek smalku sausmaizīti vai rupjmaizi, virsū kazas siera un kaņepju masu. Ņemu aptuveni tējkaroti, ar rokām saveļu bumbiņā, uzlieku uz maizītes. Pēdējo lieku svaigu, ēdamu lapiņu: ozola vai upenes. Visu sastiprina ar koka irbulīti vai zobu bakstāmo kociņu. Secību var variēt. Var izmantot papriku, mazos tomātiņus, kādu gaļas piedevu.”



- Gurķi sagriež biežās ripās – tās būs pamatnes.
- Uzskodai odziņu piešķirs svaigas, ēdamas lapas.
- Var izmantot rupjmaizi vai plānas sausmaizītes.
- Sastāvdaļu kārtību var mainīt.
- Visu sastiprina ar smalku koka irbulīti.

DABĀ

Kā uzvarēt cīņā ar odiem?

Tuvojoties gada īsākajai naktij, kad vairums no mums laiku pavadīs ārā, jāatceras sagatavoties tā, lai prieki dabā nebeigtos ar kasīšanas.

KRĒMI, LOSJONI UN AEROSOLI

Šie ir visbiežāk izmantotie līdzekļi odu atbaidīšanai, taču arī satur visvairāk ķīmijas. Viena no galvenajām sastāvdaļām ir dietiltoluamīds (*deet*). To 1944. gadā kā efektīvu kukaiņu atbaidītāju izstrādāja ASV armija, domājot par karadarbību džungļos. Veikalos un aptiekās pieejami līdzekļi arī ar citām aktīvajām vielām, un to darbības princips ir vienkāršs: šīs vielas atbaida odus, dažas – arī ērces. Tie nederēs cilvēkiem, kas jutīgi pret smaržām vai kam ir jutīga āda. Kopš 2004. gada Eiropas Savienībā visas aktīvās vielas tiek izvērtētas, tāpēc līdzekļiem veikalos būtu jābūt drošiem, kaut arī tie satur ķīmiskas vielas.

PRETODU SVECĒS UN VĪRAKI

Līdzīgi kā aerosoli, arī tie odus atbaida ar smaržu. Šis būs labs variants, ja nav vēlmes līdzekļus lietot uz ādas. Visbiežāk svecēm un vīrakam ir citronzāles aromāts, kas ir patīkams un neuzmācīgs.

DABĪGIE LĪDZEKĻI

Tādos parasti izmantoti koncentrēti augu ekstrakti vai ēteriskās eļļas. Tie nopērkami gan aptiekās, gan saimniecības preču veikalos. Bet arī tie var izraisīt alerģisku reakciju, ja āda pret kādu eļļu ir jutīga. Šie būs jāuzklāj biežāk, jo iedarbība beidzas ātrāk nekā ķīmiskajiem.

ROKSSPRĀDZES

Pretodu rokassprādzes ir piesūcinātas ar aktīvajām vielām. Dažas spēj lietotāju pasargāt pat mēnesi. Rokassprādzi iesaka tikai ārpus telpām: medījot, dodoties piknikā vai makšķerējot. Lai sasniegtu maksimālu efektu, var lietot divas: vienu ap roku, otru ap kāju. Sprādze jānoņem telpās, arī dušā. Pēc lietošanas jāieliek oriģinālajā iepakojumā.

MOSKĪTU TĪKLI

Ja plānots uzturēties nojumē, noderēs moskītu tīkls, kas nopērkams būvmateriālu un saimniecības preču veikalos. Tāpat ir cepurītes ar odu tīklu, bet tad pasargāta būs tikai galva. Tādu var izgatavot pats, piešujot šo tīklu jebkurai cepurei.

PRETODU LĪDZEKĻI TELPĀM

Elektriskajās pretodu ierīcēs (elektrofumigatoros) ielej šķidrums, kas nodrošina stundām ilgu telpas aizsardzību no lidojošiem insektiem. Tukšā elektriskā aromatizatora tvertnē var ieliet eikalipta uzlējumumu. Tas arī dezinficēs telpas gaisu.

Odiem nepatīk ģērāniju lapu un tomātu stādu smarža. Lai tos aizbaidītu, var izmantot arī baziliku, piparmētru vai citronzāli, kas aug podiņā uz palodzes. Arī kampara eļļā samērcēts vates gabaliņš uz

palodzes aizkavēs tos ielidot.

TAUTAS LĪDZEKĻI

Odiem nepatīk spēcīgas smaržas, piemēram, piparmētra, eikalipts, citroni, tējas koks, lavanda, timiāns, baziliks, kadiķis, krustnagliņas. Visvienkāršāko pretodu līdzekli var pagatavot, destilētam ūdenim (150 ml) pievienojot 30–40 pilienus ēteriskās eļļas un iepildot traukā ar izsmidzinātāju. Pirms lietošanas šķidrums jāsakrata. Eļļas var pievienot arī ķermeņa losjonam bez smarzvielām un ieziest atklātās vietās. Bet viss, kas smaržo pēc ziediem, odus tikai pievilinās.

Tiem nepatīk skābi aromāti. Var izmantot parasto vai ābolu etiķi. Sajauc vienu daļu etiķa ar vienu daļu ūdens un uzsmidzina uz ādas. Tāpat ādai saudzīgu pretinsektu līdzekli var pagatavot no pelašķu esences, ko iegūst, pelašķus nedēļu noturot degvīnā. Noderēs arī krustnagliņu esence, divas nedēļas tās turot olīveļļā.

No odiem var glābties, ugunskurā iemetot kadiķu zarus vai priežu čiekurus. Var sadedzināt arī saišķi sausas lavandas. Degot izdalīsies tiem nepatīkamas ēteriskās eļļas. Mazāk zināms fakts ir tas, ka odus piesaista tumšs un ļoti košas krāsas apģērbs.

Elisa Rudzīte



Odiem nepatīk spēcīgas smaržas: piparmētra, eikalipts, citroni, tējas koks, lavanda, timiāns, baziliks, kadiķis, krustnagliņas.

PĀRDOD

Pārdod **MAZDĀRZIŅU** d/b *Rumba*.
Tālr. 28690422.

DZĪVOKLI Skrundā. Tālr. 26330251.

Sagatavo savu **SAMPO** kombainu veiksmīgai ražas novākšanai! **SAMPO** kombainu rezerves daļas: **SIKSNAS, SKRIEMEĻI, PĪKĻI, SEGMENTI, REDUKTORI** u.c. rezerves daļas. **ARMUSS** uzsāk **SAMPO** kombainu izplatīšanu Latvijā. Tālr. 29349640.

MTZ 50; divas pīķu **PLĀUJMAŠĪNAS**.
Tālr. 28205217.

Electrolux **LEDUSSKAPJUS**, saldētavas, veļas mašīnas, elektriskās plīti, televizorus *Philips*. Veikals *Retro*.
Tālr. 63322200.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksis-tēmas no ražotāja. Cena no 5,50 EUR/m².
Tālr. 20211377.

Satelīta **UZTVĒRĒJU**. Tālr. 29846074.

Lietotus bišu **STROPUS**. Tālr. 29287258.

KVIEŠUS, miežus. Tālr. 29568938.

Ceturtdien, 25. jūnijā, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu un šķirņu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 9.40, Ēdolē 10.00, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.25, Laidos 11.55, Skrundā 12.20. Tālr. 25463353.

Pārdod **ZIVJU MAZUĻUS** diķiem, bezmaksas piegāde. Tālr. 20008741.

Pārdod **BIŠU SPIETUS** Īvandē, 30 eiro.
Tālr. 29191181.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Ir pieejamas granulas *ENplus A1*, 6 mm, ar piegādi Kuldīgā, 196 eiro par paleti.
Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās.
Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 20514042.

Pārdod skaldītu lapkoku **MALKU**. Gata-vojam pēc vajadzīgā garuma un rupjuma. 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**.
Tālr. 28750000.

Skaldītu un kluču **MALKU**.
Tālr. 27195825.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Lapkoku **MALKU**. Tālr. 29883311.

Lapkoku **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu **MALKU**, piegādā.
Tālr. 29428876.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Skaldītu lapkoku **MALKU** ar piegādi, vedam no 3 līdz 5 m³. Tālr. 29974786.

GRANTI, smilti. Tālr. 27101850.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**.
Tālr. 29142702.

PĒRK

Pērku vienistabas **DZĪVOKLI**.
Tālr. 22447206.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

MEŽUS, CIRSMAS. Veic meža inventarizāciju. Tālr. 27866653.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**.
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29434034.

 SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

BIŠU MĀTI un **SPIETUS**.
Tālr. 26586682.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj.
Tālr. 29886349.

Juvelieru darbnīca pērk **DZINTARU** un tā izstrādājumus. Tālr. 20323336.

MAINĀ

Divus **DZĪVOKĻUS** Kuldīgas centrā pret **MĀJU** Kuldīgā. Tālr. 25566770.

VAJADŽĪGI

SIA *Rajaks* (46102003750), Planīcas ielā 75, kokzāģētavā – **STRĀDNIEKI** taras ceha brigādē ar nopietnu attieksmi pret darbu. Vēlams pieredze un spējas strādāt fizisku darbu. Atalgojums pēc izpēšanas, sākot no 600 eiro. CV sūtīt e-pastā: majak@inbox.lv, tālr. 29143242.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties A, B, BE, C, CE, D kategorijas, 95. koda kursiem. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.



Meklēju izstādes/izpētes vajadzībām apgleznotu **PŪRA LĀDI** vai **APGLEZNOTU SKAPI**. **IEGĀDĀŠOS** priekšmetus tālākai saglabāšanai. Svarīgi, lai tie nav mūsdienās laboti vai īpaši tīrīti. Meklēju arī cilvēkus, kuri varētu pastāstīt par tradīcijām, kas bija saistītas ar pūra lādēm/skapjiem, kā arī amatniekiem, kuri šos priekšmetus izgatavoja. Tālr. 26669452, Kaspars.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

MAINĀM JUMTUS, koka karkasa izbūve, fasādes siltināšana un apdare, materiālu piegāde. Tālr. 22407371.

Ēku siltināšana ar **EKOVA TI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

Siltinām mājas ar **EKOVA TI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Uzņēmums piedāvā **LABIEKĀRTOŠANAS PAKALPOJUMUS** (brūģēšanu, apzaļumošanu utt.). Tālr. 20060048.

Sniedz **EKSKAVATORA** pakalpojumus.
Tālr. 28690422.

Piedāvājam ķēžu **EKSKAVATORA** (5,5 tonnas) pakalpojumus.
Tālr. 26046209.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; tpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana. Tālr. 27226777.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**.
Tālr. 28358514.

ARBORISTA/KOKKOPJA pakalpojumi: koku kopšana, dzīvžogu cirpšana. Tālr. 24423644.

PLĀUJ ar traktoru. Tālr. 28700683.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**.
Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, Skrundā, Liepājas ielā 4, **VINGLIEMEŽUS VAIRS NEIPEPĒRK**. Tālr. 26284210.

KAPU PIEMINEKĻI Dzirnau ielā 42.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTIŅAS Baložu ielā 6 (blakus pastam).
Tālr. 28666270.

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām visdziļāko līdzjutību Emīlam un tuviniekiem, no ALDA atvadoties.
Gatis, Sarmīte no Basiem

*Nevar pazust tas, ko mīli,
Nezūd darbs, kas krietni veikts.
Arī tad, ja mūža gājums
Šķiet pārāk negaidīti beigts.*

/A.Krūklis./
Izsakām līdzjutību ALDA RUDOVICA ģimenei un tuviniekiem, viņu pāragri zaudējot.
Tukuma autotrases kolektīvs

Izsakām visdziļāko līdzjutību ALDA RUDOVICA mīļajiem, viņu pāragri smilšu kalniņā pavadot.
Mājas kaimiņi

*Tukša paliek lauku sēta,
Klusa paliek istabiņa.
Apklusuši tēva soļi,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T.dz./
Izsakām visdziļāko līdzjutību lielajās bēdās Romīnai un mammai.
Pii *Cirulītis Zaķēni*, vecāki, auklīte, audzinātājas

SIA **LATEIRA**

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562,
29997742, fakss 63428523,
e-pasts: info@lateira.lv.

**KURZEMNIEKU
jūlijam vēl var
abonēt līdz
25. jūnijam**

- www.abone.pasts.lv,
- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (25. jūnijā līdz 15.00).



**Jaunami arī portālā
www.kurzemnieks.lv!**

JŪNIJA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **25. jūnijam 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik aktīvo rokdarbnieču darbojas Čaupē?

Atbilde. Francijā no 15. līdz 30. jūnijam norisinās Ansi starptautiskais animāciju filmu festivāls. Latvijā tajā pārstāv novadnieces Ilzes Burkovskas-Jakobsenas animācijas filma *Mans mīļākais karš*.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Daina Gerente, Aija Usne, Gunta Grundmane, Rasma Stepe, Velta Višņevska.



IEPAZĪSTI! IESTĀJIES! IEGŪSTI LABU IZGLĪTĪBU!

Profesionālās izglītības kompetences centrs

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums

uzņem audzēkņus ar š.g. 1. jūniju:

pēc 9. klases

(mācību ilgums – 4 gadi):

- pavārs,
- konditors,
- automehāniķis,
- loģistikas darbinieks,
- stila mēbeļu modelētājs,
- tūrisma pakalpojumu konsultants,
- viesu uzņemšanas dienesta speciālists.

pēc 12. klases

(mācību ilgums – 1,5 gadi)

bez vecuma ierobežojuma:

- pavārs,
- SPA speciālists,
- mēbeļu galdnieks,
- spēkratu mehāniķis,
- pārtikas produktu ražošanas tehniķis,
- gaļas un gaļas produktu ražošanas tehniķis.

Pieteikšanās elektroniski www.kuldigastehnikums.lv vai klātienē darba dienās 8.00–16.00 Kuldīgā, Liepājas ielā 31, iepriekš piesakoties pa tālr. 63324082 vai 25631181.



SIA «Vika Wood»

kokzāģētava **PĒRK**

egles un priedes zāģbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.

Papildu informācija www.vikawood.lv.

VĀRDADIENAS

No 20. līdz 27. jūnijam
 20. Maira (773), Rasa (523), Rasma (2362)
 21. Egita (941), Emīls (4645), Monvīds (53)
 22. Laimdota (12), Laimiņš (2), Ludmila (13 898)
 23. Līga (10 443)
 24. Jānis (49 272)
 25. Maiga (989), Milija (96)
 26. Ausma (3138), Ausmis (2), Ingūna (1559), Inguns (13), Ingūna (805)
 27. Malvīne (144), Malvis (2)
 Populārākie: Ludmila un Jānis.

Reti sastopams

Nils Šils, Kuldīgas Tūrisma un tehnoloģiju tehnikuma 3. kursa audzēknis:
 – Mamma vārdu izvēlējas, iedvesmojoties no kāda televīzijas raidījuma vadītāja. Viņa esot arī ilgi pētījusi kalendāru, bet neko labāku neesot uzgājusi. Lēmumu viņa pieņēma viena. Nezināju, ka omei mans vārds sākumā nepatika, bet ar gadiem tas tomēr iepaticies. Interesanti, ka laikā, kad piedzimu, vārds Nils nekur īpaši neizskanēja. Un arī tagad neesmu saticis nevienu manā vecumā. Man vārds patīk, jo tas ir ļoti rets – Latvijā tādu cilvēku ir tikai 818. Ar jautājumiem par vārda rakstību vai izrunu nesastopos, jo tur jau nav, ko sajaukt. Vārdadienas īpaši nesvinu.



Monta Bērziņa (Jauno žurnālistu skola), Nila Šila arhīva foto

LOGI UN DURVIS Līgo atlaides logiem **līdz 38%** Akcija līdz 30.06.2020.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

REHAU, BRÜGGEMANN

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

LAIKA PROGNOZE

Klāt karstums un Jāņi arī

Sinoptiķi šīm dienām valsts rietumos izsludinājuši oranžo, bet centrālajai un austrumu daļai pat sarkano brīdinājumu, jo sācies ievērojams karstums, kas dažām ļaužu grupām var slikti ietekmēt veselību. Daudz siltāki nekā iepriekšējos gados solās būt Jāņi, pat naktīs būšot diezgan tveicīgi.

Kā stāsta LTV laika ziņu komentētājs Toms Bricis, līdz pat svētdienai ilgs pirmais karstuma vilnis šajā vasarā. Tā kā klāt saulgrieži, kad dienas visgarākās, un

tad tās klūs atkal īsākas, varot teikt, ka jau ir vasaras vidus, kaut tā pienākšanu īsti nepamanījām. Latgalē karstumu jūta jau pirms nedēļas, bet Kurzemē tikai tagad. Bet līdz ar siltajām gaisa masām un tveici nāk arī negaisi. Šogad tiem ir izteikti vietējs raksturs – var gadīties, ka viena pagasta malā stiprs pērkonis un krusa, bet otrā pilnīgs klusums un ne miņas no nokrišņiem. Vēl T.Bricis norāda, ka tie, kuriem karstums nepatīk, var doties pie jūras, jo rietumu piekrastē tem-

peratūra atpaliks no valstī vidējās, bet īpaši no centrālās daļas, kur mērītāja stabiņš uzkāps līdz +30 grādiem.

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra prognozēm, Kurzemes vidienē gaisa temperatūra dienā būs ap +23, +25 grādiem (Liepājā un Ventspilī tikai līdz +20), taču naktī tā būtiski nenokritīs. Svētdienai meteoroloģiskā stacija Stendē rāda lietus mākoņus, Saldū – arī zibeni.

Līdzīgs būs pats nākamās nedēļas sākums, bet Līgo vakaram un



Jāņu dienai ne tikai pie mums, bet visā Latvijā vajadzētu būt bez nokrišņiem. Atgādinot negaisa vietējo raksturu, sinoptiķi norāda, ka, iespējams, kaut kur tomēr būs melni mākoņi un, kā senāk mēdza teikt, līs kā pa Jāņiem, tomēr ne ilgstoši. „Siltākais un patīkamākais laiks mums vēl tikai priekšā,” tā T.Bricis.

Daina Tāfelberga

Veikals **TĪNE** (Liepājas ielā 30, Kuldīgā) jaunās skaņās!

Jauns preču pieveidums:

- audumi,
- vaskadrānas,
- dzijas,
- aizkari,
- spilveni un segas,
- mežģīnes,
- arī citas lietas adīšanai, šūšanai, tamborēšanai un izšūšanai.



DABĀ

Vai visa laba jāņuzāle, ko plūc Jāņu vakarā?

Vai tiešām ir tā, ka Līgo vakarā pļavā var plūkt visu, kas gadās pa rokas? Nekā nebija, jo Latvijā ir gana daudz aizsargājamo augu, kuru plūckšana var beigties ar pamatīgām nepatīkšanām.

Diez vai kādam apzināti gribētos svētkos saņemt administratīvo pārkāpumu protokolu un atvadīties iļ no sūri grūti pītā vainaga, iļ no krietna naudas žūkšņa, ko samaksāt soda naudā.

Kā vēsta Dabas aizsardzības pārvalde (DAP), daudzi augi kļuvuši reti sastopami, jo samazinājušās vai izzudušas tiem piemērotās dzīvotnes. Lai neizzustu pavisam, tiem piešķirts īpaši aizsargājamās sugas statuss un tos plūkt un tirtot ir aizliegts. No bioloģiskā un dabas saglabāšanas viedokļa aizsargājamus augus ievākt ziedēšanas laikā ir īpaši nevēlami, jo tas mazina jauno sēklu izsēšanos un atņem augam ilgu mūžu.

Krāšņs vainags ir uzpinams arī bez šiem augiem. Rudzupuķes, margrietīņas, sarkanais un baltais āboliņš, asinszāle, nārbuli, par šīgada augu atzītā madara un citi vasaras visgarākajās dienās ziedošie ir droši plūkami un liekami vainagā. Bet! Arī tos ievācot, jāatceras par mērenību un saudzību – augus nevajag pļest ar saknēm un vienā piegājienā salasīt pilnīgi



Lai taptu skaists vainags, pietiks ar parastajām pļavas puķēm.

Smaržīgā naktsvijole ir viens no augiem, ko plūkt ir aizliegts.



Par kuriem augiem Līgo vakarā labāk priecāties tikai ar acīm?

- Tās ir Latvijā sastopamās orhidejas, tajā skaitā smaržīgā un zaļziedu naktsvijole, dze-gužpīrkstītes, dze-gužpuķes un dze-gužkurpītes, dārza īrisu radniecīes Sibīrijas skalbes un jumstiņu gladiolas.
- Lai krāšņajos Jāņu vainagos nebūtu iepīti ļoti reti augi, kurus plūkt aizliegts, DAP aicina iepazīt materiālu *Mili ar acīm* un fotogaleriju *Aizsargājami augi* interneta vietnē https://ej.uz/retie_augi.
- Sugu un biotopu aizsardzības likuma 12. pants aizliedz īpaši aizsargājamus augus vai to daļas lasīt, noplūkt vai izrakt, kā arī savvalā ievāktos pārdot, dāvināt, kolekcionēt vai audzēt. Par to paredzēts naudas sods kā fiziskām, tā juridiskām personām, nelikumīgi iegūtos augus konfiscējot.

visas puķes pļavā, atstājot to kā tuksnesi. Lasot jāņuzāles, jāpatur prātā, ka daudzi augi, tajā skaitā gundegas, velnartuki un latvāņi, ir bīstami, – tie lai paliek pļavā.

DAP un Kurzemnieks vasaras

saulgriežu laikā aicina būt atbildīgiem un retos augus neizmantot svētku rotā, kā arī netirtot un neie-gādāties.

Alberta Dintera teksts un foto

LAUKOS

Apdraud dzeltenā rūsa

Tā ir *Puccinia striiformis* – dzeltenā rūsa, ko sēnes slimība izraisa graudzālēm, rudziem, miežiem un kviešiem, īpašus zudumus radot kviešu sējumiem.



Kviešu un tritikāles sējumos Kurzemē atrastas pirmās dzeltenās rūsas pazīmes, informē Valsts augu aizsardzības dienests.

Kurzemes nodaļas vecākā inspektore Māra Bērziņa norāda, ka graudaugu lapas šī rūsa inficējusi vairākos novados. Ja rūpīgi apskatītu visus ziemas kviešu un tritikāles sējumus, tad lapas ar dzeltenajām sporu pustulām noteikti varētu atrast visos novados. „Slimība nav lietus, kas uzlīst visam laukam reizē, – iesākumā inficējas daži augi, kurus saimnieks var nepamanīt,” skaidro speciāliste. „Tad ar nokrišņiem un vēju sporas izplatās tālāk no viena sējuma uz nākamo. Vēl var inficēties mieži un rudzi. Jāņem vērā, ka inficējas arī vārpas – tādās graudi ir siki

un zemas kvalitātes. Šobrīd visapdraudētākie ir vasarāji – kvieši un mieži, jo tie stiebro un dzeltenās rūsas bojāto lapu dēļ var rasties ievērojami ražas zudumi. Iespējams, ka, iestājoties sausumam un karstumam, inficēšanās nenotiks, jo šādi laika apstākļi dzeltenās rūsas attīstībai nav labvēlīgi.” Dzeltenā rūsa ir sēnes izraisīta rūsa graudzālēm, rudziem, miežiem un kviešiem.

M.Bērziņa aicina, lasot jāņuzāles, pievērst slimībai nopietnu uzmanību un sējumus aplūkot tuvāk, lai cik skaisti tie no attāluma arī izskatītos. Svarīgi ir laikus pamanīt dzeltenās rūsas parādīšanos, īpaši, ja audzējamā šķirne pret to nav izturīga.

Daina Tāfelberga Māras Bērziņas arhīva foto